

Analýza rizik vzniku mimořádné události v obci Vacenovice

Marika Grufíková

Bakalářská práce
2015

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav krizového řízení
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Marika Grufíková**
Osobní číslo: **L12033**
Studijní program: **B3909 Procesní inženýrství**
Studijní obor: **Ovládání rizik**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza rizik vzniku mimořádné události v obci Vacenovice**

Zásady pro vypracování:

1. Vymezte analýzu rizik v krizovém řízení – mimořádné události.
2. Charakterizujte vybrané metody analýzy rizik.
3. Analyzujte prioritní rizika obce pomocí metody SWOT analýzy a dotazníkového šetření s důrazem na požáry.
4. Navrhněte opatření pro minimalizaci vzniku mimořádných události v obci Vacenovice.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] Šefčík, Vladimír. *Analýza rizik*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2009. 98 s. ISBN: 978-80-7318-696-8.

[2] Horák, Rudolf et al. *Průvodce krizovým plánováním pro veřejnou správu: [prevence řešení mimořádných krizových situací]*. Praha: Linde, 2011. 456 s. ISBN 978-80-7201-827-7.

[3] Kovář, Milan. *Ochrana před povodněmi: řešení přirozených a zvláštních povodní*. Vyd. 1. Praha: Triton, 2004. 100 s. ISBN 80-7254-499-3.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **prof. PhDr. Vladimír Šefčík, CSc.**
Ústav krizového řízení

Datum zadání bakalářské práce: **6. února 2015**

Termín odevzdání bakalářské práce: **16. května 2015**

V Uherském Hradišti dne 20. února 2015

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

Ing. et Ing. Jiří Konečný, Ph.D.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příručí knihovně Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti

podpis studenta

ABSTRAKT

Cílem bakalářské práce „Analýza rizik vzniku mimořádné události v obci Vacenovice“ je na základě vymezených teoretických východisek charakterizovat a vyhodnotit všechny mimořádné události hrozící v obci Vacenovice, a to s důrazem na požáry, také charakterizovat a analyzovat stávající požární řád obce, navrhnout nová opatření a doporučit nový krizový plán obce. První část práce se zaměřuje na základní pojmy z oblasti krizového řízení a analýzy rizik, popis mimořádných událostí hrozících v obci a základní pojmy z požární ochrany a její prevence. Druhá část představuje obec Vacenovice a místní jednotku sboru dobrovolných hasičů a analyzuje vznik možných mimořádných událostí v obci. Dále tvoří podrobnou charakteristiku stávajícího požárního řádu obce a SWOT analýzu. Součástí je také dotazníkové šetření a jeho následné vyhodnocení. Závěr práce nabízí návrhy na zlepšení a doporučený nový krizový plán.

Klíčová slova: mimořádné události, riziko, požár, požární řád, krizový plán.

ABSTRACT

The aim of Bachelor's work „The Analysis of risks of a potential crisis situations in the village of Vacenovice“ is to analyse potential crisis situations in the village of Vacenovice while special is paid to the danger of fires. The aim is also to characterize and analyse fire regulations for the village, to suggest further measures and to recommend a new crisis management plan. The first part focuses on basic expressions in the field of crisis management and risk analysis, it also includes a description of potential crisis situations in the village and deals with basic expressions of the fire protection. The second part provides in its first section a characteristic of the village of Vacenovice and the local volunteer fire brigade unit. The also the analysis of potential crisis situations there in. The following section is dedicated a detailed characteristic of the fire protection in the village and to a SWOT analysis. The practical part of work also contains a questionnaire survey accompanied with its analysis. Last but not least my work suggests measures which should be taken and recommends a new crisis management plan for the village.

Key words: emergency situations, a risk, a fire, a fire regulations, a crisis management plan.

Touto cestou bych chtěla poděkovat za vedení a odborné poznatky ke zpracování bakalářské práce mému vedoucímu prof. PhDr. Vladimíru Šefčíkovi, CSc.

Dále bych chtěla poděkovat starostce obce Vacenovice Ing. Janě Bačíkové, MBA za umožnění přístupu k plánu odevzvy, ale také za užitečné informace.

Také děkuji své rodině a kamarádům za podporu při psaní této bakalářské práce.

Motto

„Štěstí přeje připraveným!“

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA PRO ŘEŠENÍ PROBLÉMU	12
1.1 POJMY Z OBLASTI KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ A ANALÝZY RIZIK.....	12
1.2 POPIS MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ HROZÍCÍCH V OBCI	15
1.3 ZÁKLADNÍ POJMY Z POŽÁRNÍ OCHRANY	18
1.3.1 Prevence požární ochrany	22
II PRAKTICKÁ ČÁST	24
2 OBEC VACENOVICE	25
2.1 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI V HISTORII OBCE	26
2.2 SOUČASNOST OBCE	27
2.3 JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ OBCE VACENOVICE	28
3 ANALÝZA VZNIKU MOŽNÝCH MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ V OBCI VACENOVICE	30
3.1 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI HROZÍCÍ V OBCI VACENOVICE.....	30
4 CHARAKTERISTIKA A ANALÝZA STÁVAJÍCÍHO POŽÁRNÍHO ŘÁDU OBCE VACENOVICE	32
4.1 PODMÍNKY POŽÁRNÍ BEZPEČNOSTI	32
4.2 ZPŮSOB VYHLÁŠENÍ POŽÁRNÍHO POPLACHU	35
4.3 JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ OBCE, POČETNÍ STAVY A VYBAVENÍ	36
4.4 PŘEHLED O ZDROJÍCH VODY PRO HAŠENÍ POŽÁRU	37
4.5 SÍLY A PROSTŘEDKY DISLOKOVANÉ NA ÚZEMÍ OBCE	37
4.6 SWOT ANALÝZA POŽÁRNÍHO ŘÁDU OBCE VACENOVICE.....	38
5 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	41
5.1 VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	41
5.2 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	49
6 NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ	51
7 DOPORUČENÝ KRIZOVÝ PLÁN OBCE VACENOVICE	53
ZÁVĚR	61
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	63
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	65
SEZNAM OBRÁZKŮ	66
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	67

SEZNAM PŘÍLOH.....	68
---------------------------	-----------

ÚVOD

Po celou svou dosavadní existenci se lidstvo střetává s mimořádnými událostmi, které ohrožují životy a zdraví lidí, jejich majetek nebo životní prostředí. Lidská společnost se snaží následkům mimořádných událostí zabránit nebo je alespoň eliminovat na přijatelnou míru. V závislosti na stupni svého vývoje proto buduje různě účinné obranné a ochranné mechanismy. Důležitým prvkem v systému ochrany před následky mimořádných událostí resp. krizových situací je prevence. Ale ani ta vždy nedokáže jejich vzniku a šíření zabránit. Proto jsou zřizovány záchranné systémy a vytvářeny další potřebné nástroje.

Rostoucí výskyt mimořádných událostí i růst jejich následků zvyšují riziko vzniku krizových situací. Obecně platí, že čím jsou následky mimořádných událostí větší, tím je větší i nutnost koordinace při jejich řešení. Na tomto principu je vytvořen nejen integrovaný záchranný systém, ale i systém krizového řízení v České republice.

Cílem bakalářské práce je na základě vymezených teoretických východisek charakterizovat a vyhodnotit všechny mimořádné události hrozící v obci Vacenovice, a to s důrazem na požáry, také charakterizovat a analyzovat stávající požární řád obce, navrhnout nová opatření a doporučit nový krizový plán obce.

Bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou a je tvořena sedmi kapitolami. Teoretická část je zaměřena za pomoci odborné literatury a legislativy na základní východiska pro řešení problému, na charakteristiku základních pojmů z oblasti analýzy rizik, krizového řízení a mimořádných událostí. Na závěr jsou definovány základní pojmy z požární ochrany a její prevence.

Praktická část je rozvržena do šesti kapitol. Kapitola druhá představuje obec Vacenovice, její historii i současnost, a také místní sbor dobrovolných hasičů, který je neodmyslitelnou součástí veřejného života obce. Další kapitola analyzuje vznik možných mimořádných událostí, které z hlediska pravděpodobnosti obec ohrožují nejvíce.

Čtvrtou kapitolu tvoří charakteristika a analýza stávajícího požárního řádu obce. Kapitola je rozdělena na dalších šest podkapitol, které osahují podmínky požární bezpečnosti, způsob vyhlášení požárního poplachu, jednotku SDH, přehled o zdrojích vody pro hašení požáru, síly a prostředky dislokované na území obce a SWOT analýzu požárního řádu.

Dotazníkové šetření, jeho výsledky a následné vyhodnocení odráží kapitola pátá. Toto šetření má za cíl zjistit a zhodnotit, zdali mají místní obyvatelé přehled o hrozících mimořádných událostech a jsou dostatečně informováni v oblasti ochrany obyvatelstva.

V posledních dvou kapitolách bude navrženo několik opatření na zlepšení bezpečnosti a informovanosti obyvatel a jejich majetku před možnými mimořádnými událostmi v obci, a doporučený nový krizový plán obce.

Při zpracování bakalářské práce jsem se opírala především o odborné publikace, legislativu a interní dokumenty obce, dále o internetové zdroje a jiné prameny uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA PRO ŘEŠENÍ PROBLÉMU

Základním východiskem při řešení analýzy rizik vzniku mimořádné události je znalost základních pojmů z oblasti krizového řízení. Za krizové řízení lze považovat soubor činností prováděných v souvislosti s přípravou na krizové situace a jejich následné řešení.

1.1 Pojmy z oblasti krizového řízení a analýzy rizik

Tyto pojmy z oblasti krizového řízení a analýzy rizik považuji za důležité uvést a objasnit, protože se nejčastěji objevují v níže uvedených kapitolách a jsou stěžejní pro pochopení dané problematiky.

Riziko – je spojeno s pravděpodobností nebo možností škody. Jinými slovy je to očekávaná hodnota škody. Je to tedy výsledek aktivace určitého nebezpečí, která vyústí v určitý negativní následek nebo škodu. Je to kvalitativní a kvantitativní vyjádření ohrožení, vyjadřující míru ohrožení nebo stupeň ohrožení. Tímto pojmem se také vyjadřuje pravděpodobnost, že vznikne negativní jev a zároveň i důsledky tohoto jevu. [6]

Nebezpečí – je jistou reálnou hrozbou poškození vyšetřovaného objektu nebo procesu. Protože materiály, technologie, stroje i pracovní činnosti se vyznačují tím, že mohou způsobit neočekávaný negativní důsledek – např. poškození člověka nebo poškození majetku. Jde tedy o podstatnou, ale zároveň skrytou vlastnost nebo schopnost něčeho, která může zapříčinit vznik škody. Je to zdroj možného ohrožení nebo škody, který je schopen aktivovat nebezpečí v konkrétním prostoru a času. [6]

Mimořádná událost – v zákoně č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému definujeme tento pojem jako: „škodlivé působení sil a jevů vyvolaných lidskou činností, přírodními vlivy, a také havárie. Tyto jevy ohrožují zejména životy obyvatel a jejich zdraví, majetek nebo životní prostředí, a proto vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.“ Obecně lze charakterizovat, že mimořádná událost lze řešit bez vyhlášení krizového stavu, tedy standardním způsobem. Mimořádná událost přerůstá v krizovou situaci teprve až tehdy, kdy standardní způsob už dál nepostačuje. [8]

Krizová situace – je pojem definován v zákoně č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), a to jako: „mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné hrozící

nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu.“
[8]

Krizové řízení – je definice zakotvena v krizovém zákoně jako: „souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených zejména na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s přípravou na krizové situace a jejich řešením, nebo na ochranu kritické infrastruktury.“
[8]

Fáze krizového řízení

Krizové řízení lze také prezentovat jako proces spojený s řízením rizik, sestávající z následujících fází:

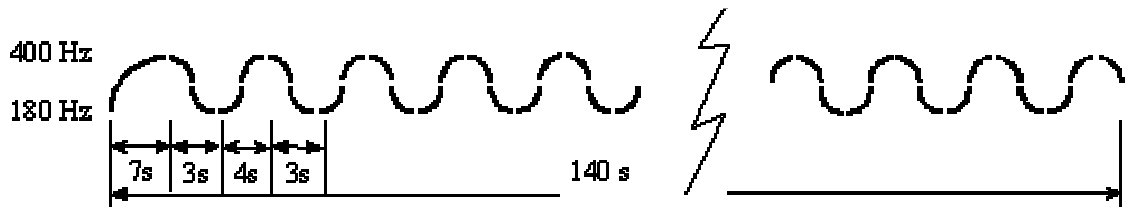
- **Prevence** – činnost směřující k zabránění vzniku krizových situací a v případě jejich vzniku k omezení jejich následků na minimum.
- **Připravenosti** – činnost směřující k zajištění bezpečnostního systému provádějího likvidační a záchranné práce a opatření k řešení KS.
- **Odezvy** – činnost, která zabezpečuje rychlé překonání krizové situace, aby byly co nejmenší následky.
- **Obnovy** – činnost, která zahrnuje rychlou obnovu funkcí infrastruktury postiženého území. [8]

Ochrana obyvatelstva – je to soubor činností a postupů věcně příslušných orgánů, jednotlivých občanů a dalších subjektů, směřujících k minimalizaci negativních dopadů možných mimořádných událostí (KS). [3]

Varování obyvatelstva – před mimořádnou nebo krizovou situací je základním prvkem ochrany obyvatelstva. Na svém území jej podle zákona č. 239/2000 Sb. zajišťuje starosta obce. Zabezpečeno je sítí koncových prvků varování, kterými jsou sirény a místní informační systémy, nebo použití jiných prostředků. [3]

Varovný signál „Všeobecná výstraha“ – tento signál oznamuje hrozící nebezpečí. Je vyhlášován kolísavým tónem po dobu 140 sekund a může zaznít až třikrát za sebou. Po akustickém tónu všeobecné výstrahy následuje příslušná tísňová informace, pro vyrozumění obyvatelstva, o jaký druh ohrožení se jedná, a jaký bude postup. [11]

Obrázek 1: Varovný signál

Pramen: Internetový zdroj [10]

Evakuace – zabezpečuje přemístění osob, zvířat, předmětů kulturní hodnoty, technického zařízení, a také materiálu nebo strojů k zachování nutné výroby a nebezpečných látek z míst ohrožených mimořádnou událostí do jiných míst, která zajišťují pro evakuované obyvatelstvo náhradní ubytování a stravování, pro evakuované zvířata ustájení, a také uskladnění pro vzácné věci.

Evakuace se přednostně plánuje pro následující skupiny osob:

- děti do 15 let,
- osoby umístěné v sociálních zařízeních,
- pacienty ve zdravotnických zařízeních,
- osoby zdravotně postižené. [9]

Evakuační zavazadlo – se připravuje v případě, kdy je nutné na více než jeden den opustit domácnost. Každá osoba by měla mít pouze jedno zavazadlo (dospělí maximálně s váhou do 25 kilogramů, děti do 10 kilogramů), ideální je kufr na kolečkách, batoh nebo taška.

Obsahem evakuačního zavazadla jsou zejména:

- osobní doklady,
- cennosti a dokumenty,
- léky a zdravotní pomůcky,
- základní, nejlépe trvanlivé potraviny se zásobou na dva až tři dny včetně nápojů,

- sezónní oblečení,
- prostředky osobní hygieny,
- vybavení pro přespání,
- nádobí na jídlo, šicí potřeby, kapesní nožik, otvírák na konzervy,
- svítilna, náhradní baterie, zapalovač a zápalky,
- přenosné rádio, společenská hra, psací potřeby,
- zdravotní průkaz evakuovaných zvířat. [3]

Obrázek 2: Evakuační zavazadlo

Pramen: Internetový zdroj [12]

1.2 Popis mimořádných událostí hrozících v obci

Obec Vacenovice je z hlediska geografického i historického ohrožena několika typy mimořádných událostí. Nyní uvedu jejich charakteristiky.

Požáry – můžeme je definovat jako nežádoucí, neovládané a zpravidla neovladatelné hoření, kterému již nelze zabránit. Požáry s největší pravděpodobností vznikají z nedbalosti, neopatrnosti nebo úmyslu člověka. Jsou většinou způsobeny druhotným účinkem jiných mimořádných událostí, nehod, havárií či technických poruch. Požáry

vzniklé působením přírodních živlů jsou v ČR méně časté než ty, které způsobí člověk z nedbalosti nebo úmyslně. [13]

Přírozená povodeň – je taková povodeň, která je způsobena především přírodními jevy. Povodní se tedy rozumí přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může tak způsobit rozsáhlé škody. Voda tedy nemůže dočasně přírozeným způsobem odtékat z určitého území nebo je její odtok nedostatečný, případně dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod. [2]

Stupně povodňové aktivity (SPA)

Ke včasnému a správnému zvládnutí povodní jsou vyhlášovány následující stupně povodňové aktivity:

1. SPA = BDĚLOST

Nastává při hrozícím nebezpečí povodně a zaniká, pokud toto nebezpečí pomine. Tento stav rovněž nastává vydáním výstražné informace předpovědní povodňové služby. Při tomto stavu ještě nedochází k žádným hmotným škodám.

2. SPA = POHOTOVOST

Stupeň pohotovosti vyhláší příslušný povodňový orgán, když nebezpečí přerůstá v povodeň a v době povodně, kdy však ještě nedochází k větším škodám mimo koryto. Při tomto stupni se již aktivují povodňové orgány, ale stále nedochází k větším škodám na majetku.

3. SPA = OHROŽENÍ

Stupeň ohrožení je vyhlášen v době povodně při bezprostředním nebezpečí, při ohrožení životů osob a majetku v záplavovém území nebo vzniku větších škod. Vyhláší jej příslušný povodňový orgán. Při tomto stavu dochází k zaplavování měst a obcí, tudíž se provádějí zabezpečovací či záchranné práce. [2]

Přívalové deště – jedná se o těžko předvídatelný intenzivní déšť s následkem náhlého zaplavení sklepů obytných domů, komunikací nebo ucpání kanalizace, eroze na nezpevněných cestách, polích a zahradách, sesuvů půdy, protržení hrází rybníků, odplavení a poškození nedostatečně upevněných předmětů, poškození břehů vodních toků.

Míra rizika přívalových dešťů je značná, protože čas k zajištění opatření k ochraně obyvatelstva a majetku je velmi krátký nebo žádný. [7]

Bouřka – největší riziko této mimořádné události představují blesky, které mohou při přímém zásahu způsobit vážné zranění, které mohou vést až ke smrti. Bouřky mohou také způsobit požár obytných domů nebo porostu. Dalším nebezpečím jsou možné poryvy větru, které mohou způsobit pády stromů nebo drátů elektrického vedení. [7]

Vichřice / tornádo – jde o dlouhodobější atmosférický jev na rozsáhlejší území (nejčastější výskyt je v horských oblastech), většinou spojený se změnou tlaku a přechodem atmosférické fronty. Nebezpečí spočívá v možném dlouhodobějším výpadku elektrické energie, přerušení dopravních komunikací, pádu stromů apod. [7]

Sněhová kalamita – způsobuje dlouhodobé intenzivní sněžení, jehož následkem může být vícedenní přerušení dopravní obslužnosti území, přerušení zásobování potravinami a elektrickou energií, poškození střech domů a vozidel těžkou vahou sněhu, a také zvýšení počtu zraněných osob (uklouznutí na kluzkém povrchu, pády sněhu nebo ledu ze střech apod.) [7]

Extrémní sucho – je forma přírodní katastrofy, která se projevuje nedostatkem srážkové vody, podzemní vody nebo jejich kombinací. Důsledkem extrémního sucha dochází k odumírání rostlinstva a k následnému vymírání živočichů v zasažené oblasti, či ke zhroucení celého ekosystému. Příčiny vzniku mohou být – přirozené (procesy v atmosféře) nebo vyvolané činností člověka (vysoušení jezer, skleníkový efekt). Důsledkem je zvýšené riziko vzniku požáru, ztráty v zemědělské produkci, migrace obyvatelstva a další. Doprovodným negativním efektem sucha může být i větrná eroze zejména zemědělské půdy v případě silného větru v otevřené krajině. [15]

Sesuvy a svahové pohyby – způsobují pohyb hornin, zemin, bahna nebo jiného materiálu po svahu do nižší nadmořské výšky. Pravděpodobnost vzniku tohoto druhu mimořádné události je velmi výrazně ovlivněna charakterem terénu a typu podloží. Dalším důležitým faktorem vzniku sesuvu je antropogenní činnost, jako je např. odlesňování, nesprávné hospodaření s půdou či důlní činnost. Spouštěcím mechanismem jsou obvykle dlouhotrvající nebo přívalové deště. [15]

Epidemie – jedná se o takový výskyt infekčního onemocnění, kdy se v místní a časové souvislosti (tj. ve stejné lokalitě a v přibližně stejném čase) zvýší nemocnost právě tímto

onemocněním. V ČR je možný výskyt epidemií infekcí, které se v Evropě vyskytují v populaci, která není proti takovéto infekci odolná (např. není proti ní proočkována) nebo v případě infekcí, jejichž výskyt je pro ČR neobvyklý, pokud by došlo k importu a úmyslnému nebo i neúmyslnému šíření. Epidemie má za následek ohrožení životů a zdraví osob. Závisí také na druhu infekce, rychlosti šíření a možnostem epidemii čelit. [15]

Epizootie – jedná se o hromadnou nákazu zvířat jako je např. ptačí chřipka, slintavka, kulhavka a další. Rychlost vzniku a rozšíření nákazy je závislá na vlastnostech původce nebezpečné nákazy, způsobu přenosu původce, včasné diagnostiky, rychlosti přijetí a plnění mimořádných veterinárních opatření a na zemědělské charakteristice okolí ohniska nákazy. Přímé ohrožení životů a zdraví hrozí pouze v ojedinělých případech. Dopady pocitů především chovatelé nakažených zvířat, kteří utracením nebo případným uhynutím chovných zvířat přijdou o zisk. [15]

Další možné mimořádné události, které mohou ohrozit obec:

- zvláštní povodeň,
- hromadná silniční nehoda,
- železniční nehoda,
- dlouhodobé narušení dodávek tepla a plynu,
- radiační havárie,
- únik nebezpečné látky ze stacionárního zařízení. [15]

1.3 Základní pojmy z požární ochrany

Za nejrizikovější a nejpravděpodobnější mimořádnou událost je v obci Vacenovice označen požár. Proto považuji za důležité tyto pojmy z oblasti požární ochrany a bezpečnosti v teoretické části uvést a objasnit. Jak pojmy z požární ochrany vymezuje vyhláška?

Požární bezpečnost – je to souhrn územně technických, organizačních, technických a stavebních opatření k zabránění vzniku požáru nebo výbuchu s následným požárem, také k ochraně životů a zdraví osob, zvířat a majetku v případě vzniku požáru a k zamezení jeho dalšího šíření. [18]

Věcné prostředky požární ochrany – jedná se o prostředky používané k ochraně, záchraně či evakuaci obyvatel, k hašení požáru a prostředky používané při činnosti jednotky požární ochrany při záchranných a likvidačních pracích a ochraně obyvatelstva při plnění úkolů civilní ochrany, popřípadě při činnosti požární hlídky.

Druhy věcných prostředků požární ochrany se rozumí:

- hasicí přístroje (přenosné, přívěsné a pojízdné),
- osobní ochranné prostředky,
- prostředky pro záchranu a evakuaci osob (např. žebříky, seskokové matrace apod.),
- prostředky pro práci ve výškách, nad volnými hloubkami, na vodě a pod hladinou,
- požární výzbroj, stejnokrojové a výstrojní součástky a doplňky,
- spojovací a komunikační prostředky a technologie operačních středisek,
- hasiva a příměsi do hasiv,
- požární příslušenství,
- přenosné zásahové prostředky (např. generátory, ventilátory). [18]

Požárně bezpečnostní zařízení – představují systémy, technická zařízení a výrobky pro stavby podmiňující požární bezpečnost stavby nebo jiného zařízení.

Druhy požárně bezpečnostních zařízení se rozumí:

- zařízení pro požární signalizaci (např. elektrická požární signalizace, zařízení dálkového přenosu nebo ruční požárně poplachové zařízení apod.),
- zařízení pro potlačení požáru nebo výbuchu (např. stabilní hasicí zařízení, automatické proti - výbuchové zařízení, samočinné hasicí systémy apod.),
- zařízení pro usměrňování pohybu kouře při požáru (např. zařízení pro odvod kouře a tepla, zařízení přetlakové ventilace, kouřová klapka včetně ovládacího mechanismu, zařízení přirozeného odvětrávání kouře),
- zařízení pro únik osob při požáru (např. požární nebo evakuační výtah, nouzové osvětlení, funkční vybavení dveří apod.),

- zařízení pro zásobování požární vodou (např. vnější požární vodovod včetně nadzemních a podzemních hydrantů, hadicových a hydrantových systémů, nezavodněné požární potrubí apod.),
- zařízení pro omezení šíření požáru (např. požární klapka, požární dveře a požární uzávěry otvorů včetně jejich funkčního vybavení, vodní clony, požární přepážky a ucpávky apod.),
- náhradní zdroje a prostředky určené k zajištění provozuschopnosti požárně bezpečnostních zařízení, zdroje nebo zásoba hasebních látek u zařízení pro potlačení požáru nebo výbuchu a zařízení pro zásobování požární vodou, zdroje vody určené k hašení požárů,
- zařízení zamezující iniciaci požáru nebo výbuchu. [18]

Hořlavá látka – jde o látku v tuhém, kapalném nebo plynném skupenství, která je za předvídatelných podmínek schopna začít hořet nebo při své látkové nebo fázové změně vytvářet produkty schopné hořet. [18]

Ohlašovna požárů – je to místo s trvalou obsluhou vybavené potřebnými komunikačními prostředky, které je určeno k přijímání hlášení o vzniku požáru nebo o vzniku jiné mimořádné události a k vyhlášení požárního poplachu. Ohlašovna požárů slouží i k plnění dalších úkolů podle příslušné dokumentace požární ochrany. [18]

Technicko-bezpečnostní parametr – jde o požárně technickou charakteristiku, která kvantitativně nebo kvalitativně vyjadřuje vlastnosti hořlavé látky, při jejímž dodržení za předvídatelných podmínek se činnost považuje z hlediska nebezpečí vzniku požáru nebo výbuchu s následným požárem za bezpečnou. [18]

Elektrická požární signalizace – u elektrické požární signalizace se kromě pravidelných jednorozhodných kontrol provozuschopnosti provádějí také zkoušky činnosti elektrické požární signalizace při provozu, a to jednou za měsíc u ústředí a doplňujících zařízení, nebo jednou za půl roku u samočinných hlásičů požáru a zařízení, které elektrická požární signalizace ovládá, pokud v ověřené projektové dokumentaci nebo v prováděcí dokumentaci, popřípadě v průvodní dokumentaci výrobce nebo v posouzení požárního nebezpečí není, vzhledem k provozním podmínkám nebo vlivu prostředí, určena lhůta kratší. [18]

Požárně technické charakteristiky – pro určení vyráběných, používaných, zpracovávaných nebo skladovaných látek, jejichž požárně technické charakteristiky jsou potřebné ke stanovení preventivních opatření k ochraně života a zdraví obyvatel a majetku při provozovaných činnostech je rozhodující:

- jejich množství,
- způsob uložení a manipulace,
- fyzikální stav a jeho případné změny,
- tepelný režim,
- reaktivita,
- způsob balení,
- objemy obalů a podobně. [18]

Požární evakuační plán – upravuje postup při evakuaci osob, zvířat nebo majetku z objektů zasažených nebo ohrožených požárem.

Požární evakuační plán obsahuje:

- určení osoby, která bude organizovat evakuaci, a zvolí místo, ze kterého bude evakuace řízena,
- určení osob a prostředků, s jejichž vzájemnou pomocí bude evakuace prováděna,
- určení cest, způsobu evakuace a místa, kde se evakuované osoby nebo zvířata budou soustřeďovat,
- postiženým osobám zajistit první pomoc,
- určení místa, na kterém se bude soustřeďovat evakuovaný materiál, a určení způsobu jeho střežení,
- grafické znázornění směru únikových cest v jednotlivých podlažích. [18]

Požární evakuační plán se zpracovává zejména pro objekty a prostory, ve kterých jsou složité podmínky pro zásah nebo kde se provozují činnosti s vysokým požárním nebezpečím a v případě, že tak stanoví dokumentace požární ochrany zpracovaná na základě stanovení podmínek požární bezpečnosti, i pro další provozované činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím. [18]

1.3.1 Prevence požární ochrany

Účinná ochrana životů, zdraví osob a majetku před požáry je výsledkem spolupůsobení celé řady faktorů. K těm základním patří zejména stanovení a plnění zadaných úkolů a opatření v oblasti předcházení požárů, připravenosti k hašení požárů a zabránění jejich šíření, jakož i vlastní činnosti při hašení požárů. Požární prevence je tedy organickou a nedílnou součástí celého tohoto systému a do značné míry ovlivňuje úspěšnost fungování jeho prvků i systému jako celku. [1]

Na základě komplexní analýzy problematiky požární ochrany, podepřené dlouhodobě získávanými statistickými údaji, je možno uvést, že optimálně stanovená a fungující opatření v oblasti požární prevence jsou nejlevnějším a zároveň nejúčinnějším způsobem ochrany před požáry, resp. ochrany vedoucí k významnému snížení nebezpečí vzniku požáru a jeho dalšího šíření. [1]

Ochranu před požáry řeší zákon č. 133/1985 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Z uvedeného zákona vyplývají následující povinnosti občanů ve vztahu k požární ochraně. [1]

Základní povinnosti občanů:

- počínat si tak, aby nedocházelo k požárům, zejména při používání elektrických, tepelných a jiných spotřebičů, při používání nebo skladování hořlavých, požárně nebezpečných látek a při manipulaci s otevřeným ohněm,
- pravidelně čistit komíny ve svém vlastnictví nebo užívání,
- plnit příkazy a dodržovat zákazy na vyznačených místech týkající se požární ochrany,
- obstarat a udržovat v použitelném stavu hasicí prostředky a zařízení nebo jiné věcné prostředky požární ochrany ve stanoveném rozsahu,
- vytvářet v rodinných domcích nebo v jiných objektech ve svém vlastnictví podmínky pro rychlé zdolání požáru a pro záchranné a likvidační práce,
- umožnit kontrolním skupinám provést preventivní požární kontrolu k ověření dodržování předpisů o požární ochraně,

- každý je povinen v souvislosti se zdoláváním požáru poskytnout osobní pomoc ohroženým osobám, uhasit požár, nebo provést nutná opatření k zamezení jeho dalšího šíření, okamžitě ohlásit zjištěný požár na určeném místě nebo zabezpečit jeho ohlášení, poskytnout osobní pomoc jednotce požární ochrany na výzvu obecního úřadu, velitele zásahu nebo jednotky HZS a na tuto výzvu také poskytnout dopravní prostředky, zdroje vody, spojová zařízení a jiné věci potřebné ke zdolání požáru,
- majitel (uživatel, správce) nemovitosti je povinen umožnit vstup na nemovitost k provedení opatření nutných k zdolání požáru nebo k zamezení jeho dalšího šíření, nebo k provedení jiných záchranných či likvidačních prací, zejména vyklizení pozemku, odstranění staveb, jejich částí nebo porostů. [1]

Občan nesmí:

- provádět práce, které mohou způsobit požár, pokud nemá odbornou způsobilost požadovanou pro výkon takových prací zvláštními předpisy nebo poškozovat hasicí přístroje nebo jiné věcné prostředky požární ochrany, a také rozdělávat oheň v období zvýšeného nebezpečí vzniku požáru (od 31. 3. do 1. 11.) ve volné přírodě. V lesích a do vzdálenosti 50 m od jejich okraje je celoročně zakázáno kouřit, rozdělávat nebo udržovat otevřené ohně a tábořit na místech, které jsou zakázané. [1]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

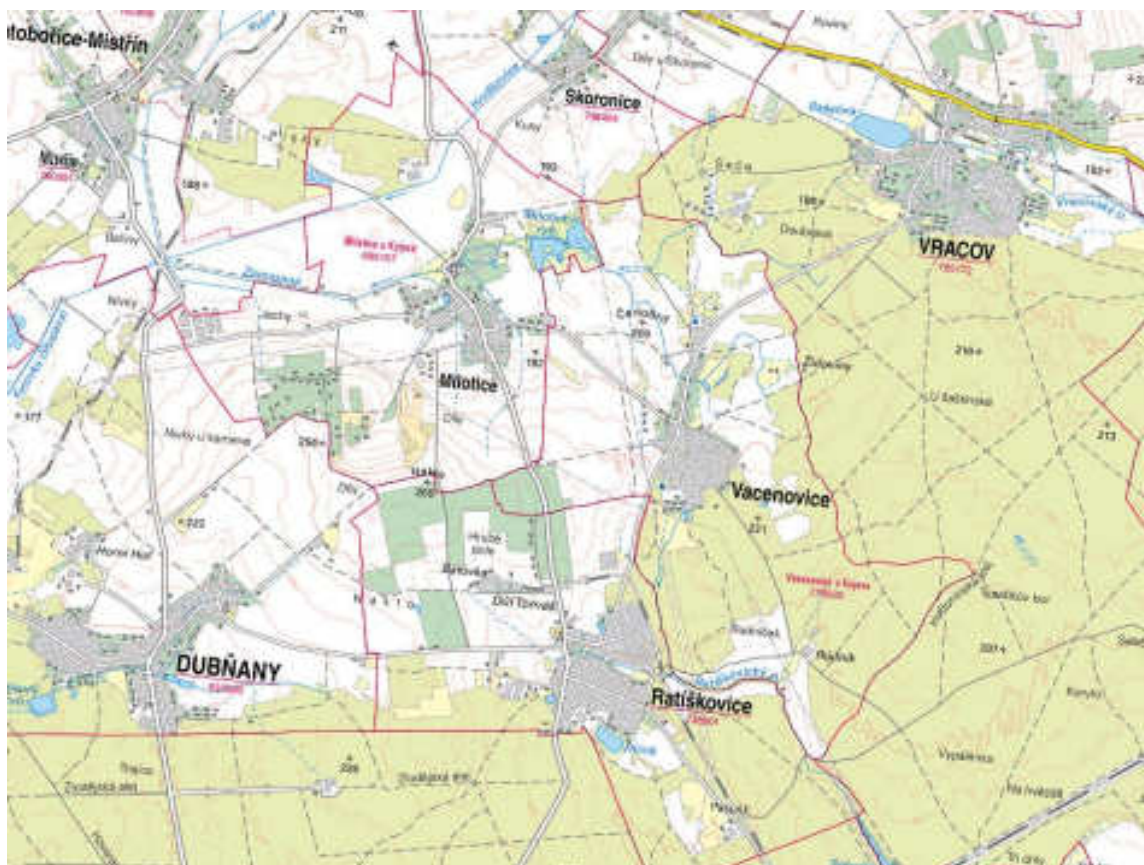
2 OBEC VACENOVICE

Obec Vacenovice se nachází asi 12 km od města Hodonína, v roce 2014 zde trvale žilo přibližně 2200 obyvatel. Rozloha katastrálního území obce je 1 465 hektarů. Na severozápadě sousedí s obcí Milotice a na severovýchodě s městem Vracov. Na jihozápadě sousedí s obcí Ratíškovice.

Symbolem obce je její pečeť a znak. Na barokní pečeťi je zobrazen štít, v němž jsou tři žaludy na rozbíhajících se dlouhých stoncích. Znak tedy vychází ze staré pečeťi a navíc připomíná historii obce i její polohu na pokraji rozlehlých lesů, což vyjadřuje zelená barva štítu.

Geologickým podkladem oblasti jsou váté písky, dosahující místy vrstvy silné až 200 m. V okolí Doubravky se vyskytují přesypy až 18 m vysoké. Od severozápadu přes východ až na jih, obklopují vacenovický katastr veliké lesy, v minulosti patřili bzeneckému panství. Vyskytují se převážně borové lesy, jen na několika málo místech se zachovaly fragmenty listnatých stromů. [14]

Obrázek 3: Mapa katastrálního území obce Vacenovice a jeho okolí

Pramen: Internetový zdroj [17]

2.1 Mimořádné události v historii obce

Pro venkovské obyvatele mělo v minulosti opravdu veliký význam sledování počasí a zaznamenávání následků rozmarů přírody či přírodních úkazů, které pak vtělovali do různých přísloví a bájných postav. Mnohdy si vedli i záznamy o katastrofách, které potkaly jejich rodinu, vesnici či kraj.

Nejenom nemoci, ale i časté požáry v obci nebo v jejím okolí byly nezvanými hosty Vacenovic. Mimořádně velký požár, i s mimořádně velkými škodami a se ztrátami na životech byl 24. dubna 1878, kdy shořelo celkem 36 obytných domů a 21 stodol. Při tomto požáru uhořely 3 osoby. Po této mimořádné události na tom byla obec tak zle, že požádala prostřednictvím okresního hejtmánství o sbírku v sousedních obcích i okresech. Sbírka byla povolena a obci vynesla příjem 1096 zlatých. Mimo tento peněžní příspěvek bylo přivezeno z okolních obcí 51 fůr slámy, především ze sousedních Milotic, Skoronic, Ratíškovic, Místřína, Vlkoše a Nětčic. Požáry ale tímto neskončily. Roku 1885 shořelo dalších sedm stavení a o dva roky později stejný počet. Dařilo se jim především v období velkého sucha proto, že všechny střechy byly pokryty slámou, domy stály v těsné blízkosti, nebo přímo vedle sebe. Pokud vznikl požár a k tomu se přidal silný vítr, tak bylo o neštěstí postaráno.

Stejně velkým neštěstím bylo i krupobití. Jedno z největších a nejvýznamnějších krupobití v historii obce přišlo 1. června 1853. Jedna kroupa vážila více než čtvrt kila a cesty obce byly vyloženy ledem. Místní občané si mysleli, že se blíží konec světa.

Obec Vacenovice zasáhla také mimořádná zima, kdy v roce 1928 - 1929 ukazoval teploměr venku až minus 34 °C. Do Nového roku nenapadl žádný sníh, začal padat až 2. ledna 1929. Pak se dostavily silné vichřice a cesty byly zaváté tak, že i autobusové spojení do vedlejších vesnic bylo přerušeno. Sníh byl několikrát odstraněn a silnice byla sjízdná až od 27. února, kdy opět napadlo spoustu sněhu a po celý únor mrzlo tak, že od roku 1775 občané takový mráz nezažili. Jezero i rybník Húštík zamrzly až do dna. Asi proto nebylo žádných epidemií – žádný kašel, žádná chřipka, která v předešlém roce tak řádila. Z rozkazu ministerstva školství a národní osvěty bylo vyučování pro nedostatek paliva do konce února zastaveno. Místní škola měla paliva dostatek, ale příkazu se bylo nutno podřídit. [4]

2.2 Současnost obce

V současné době má obec Vacenovice 720 zkolaudovaných domů a z toho 647 obydlených rodinných domů.

Obec má základní školu pro 1. až 5. stupeň, 6. a vyšší stupeň navštěvují místní žáci v blízkém okolí. Základní školu nyní navštěvuje 155 žáků, z toho je 75 chlapců a 80 dívek. Dále je v obci nově zrekonstruovaná mateřská škola s vývařovnou obědů i pro veřejnost, kterou nyní navštěvuje 82 dětí, a v roce 2011 oslavila 50 let své existence. Obec Vacenovice má také v současnosti obecní úřad, kostel církve římsko-katolické, faru a hřbitov s rozvodem vody, zdravotnické středisko s praktickým lékařem a dětskou lékařkou, kulturní dům, knihovnu, stadion, bytový dům a historický obecní sklep U Habána. [5]

Vacenovice jsou členy Mikroregionu Nový Dvůr. Ten byl založen na jaře roku 2002 obcemi Milotice, Ratíškovice, Skoronice, Vacenovice a Vlkoš. Krátce po založení přistoupila do svazku obec Svatobořice - Místřín. Historický název „Nový Dvůr“ pochází z počátku 17. století a váže se k dějinám Milotického panství, ke kterému tehdy patřily všechny obce dnešního Mikroregionu kromě Ratíškovic.

V současné době působí v obci tyto hudební soubory: Dechová hudba Vacenovjáci, Dechová hudba Vacenovští muzikanti, Mužský sbor z Vacenovic, ženský pěvecký sbor Marijánky, chrámový sbor sv. Cecílie, Národopisná společnost (Mužský sbor od lip, Omladina, Cimbálová muzika z Vacenovic, Muzeum), rockové skupiny Na všechny 4 a The Cellars. Ke sportovnímu vyžití slouží sportovní stadion se dvěma fotbalovými hřišti a atletickou běžeckou dráhou a krytou tribunou. Také nově zbudovaný hasičský areál, ve kterém se koná spousta sportovních i kulturních akcí. V Hospodě u Letochů je možnost zahrát si stolní tenis při SK Mogul a aktivní je také TJ SOKOL Vacenovice. [14]

Pro maminky s dětmi bylo založeno občanské sdružení Klubíčko, které vyvíjí bohatou činnost. Mezi pravidelné společensko-kulturní akce patří plesy, setkávání pěveckých sborů, pouť, letní kino, vinobraní, krojované hody, vánoční koncerty aj.

V současné době obec nemá zpracovaný konkrétní krizový plán pro lepší a snadnější informovanost o tom, jak se zachovat a správně postupovat v případě vzniku takové události. V rámci analýzy tedy chybí zpracované metodické postupy. Na tomto základě

jsem se rozhodla zpracovat a doporučit nový krizový plán obce Vacenovice, určený pro starostu obce nebo pro další pověřené osoby.

2.3 Jednotka Sboru dobrovolných hasičů obce Vacenovice

Neodmyslitelnou součástí veřejného života obce je místní dobrovolný hasičský sbor. Ten ve Vacenovicích je nejstarším spolkem, který existuje i v současnosti a v roce 2014 oslavil 110. výročí vzniku organizace.

Občanské sdružení Sboru dobrovolných hasičů ve Vacenovicích má více jak 40 členů a řídí ji 11 členný výbor. Hlavní činnost organizace je v posledních cca 20 letech zaměřena zejména na aktivity v disciplíně požární sport v požárním útoku a činnosti s tím související. V roce 2008 zahájily výstavbu vlastního „Víceúčelového hasičského areálu“, který v roce 2010 úspěšně zkolaudovali. Pořádají soutěže v požárním sportu, jak vlastní, tak se podílí na soutěžích dětí i dospělých. Dále pořádají taneční zábavy, dětské dny a do budoucna mají v plánu pořádat celou řadu dalších sportovních a kulturně společenských akcí pro své spoluobčany.

Organizace vyvíjí svou činnost v podstatě nepřetržitě od svého založení v roce 1904, čímž je jednou z nejstarší, ne-li nejstarší nepřetržitě činnou organizací v naší obci. Činnost sboru byla v minulosti, tak jako všude jinde, zejména zaměřena na požární ochranu v obci. Prováděly se preventivní prohlídky, udržovala se postarší požární technika a malá požární zbrojnice. Dále se prováděl výcvik zásahové jednotky a samozřejmě se jezdilo po soutěžích. Mimo toho se pracovalo s malými hasiči, pořádaly se plesy a jiné taneční zábavy.

Od počátku devadesátých let došlo v činnosti organizace celkem k zásadní změně, neboť „Obec“ se rozhodla zrušit zásahovou jednotku obce a postupně i využití původní požární zbrojnice pro jiné účely. Sbor dobrovolných hasičů Vacenovice, pokud chtěl zachovat svou existenci, náplň činnosti a motivaci pro členy organizace pro další práci, musel přehodnotit filosofii dalšího svého fungování a najít nový obsah své činnosti. Vzhledem k tomu, že v té době měla převážná část členů kladný vztah k požárnímu sportu, byla to právě tato aktivita, která se stala novým obsahem a motivací k činnosti. Základem se stalo družstvo, které v podstatě vzniklo již v průběhu osmdesátých let a v jejich průběhu neúnavně hledalo cesty, jak v tomto hasičském sportovním prostředí prorazit. Paradoxně se to začalo postupně dařit právě v době, kdy nechybělo moc, aby samotná organizace zanikla. [16]

Tato jednotka se tedy pouze podílí spolu se Sborem dobrovolných hasičů obce Ratíškovice a Hasičským záchranným sborem JMK na ochraně životů, zdraví a majetku občanů před požáry, živelními pohromami a jinými mimořádnými událostmi v katastru obce.

3 ANALÝZA VZNIKU MOŽNÝCH MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ V OBCI VACENOVICE

Na základě analýzy ohrožení v Jihomoravském kraji je každá obec s velkou pravděpodobností ohrožena mimořádnými událostmi, jako jsou požáry (v krajině – lesní, polní, požáry travin nebo v obci – budovy, infrastruktura), vichřice či tornáda, únik nebezpečné látky (zejména při přepravě po silnici), dlouhodobé narušení dodávek elektřiny a narušení dodávek pitné vody (z důvodu technologické havárie), přívalovými dešti, které mohou mít za následek vznik tzv. „bleskových“ povodní (tato situace není řešena v povodňových plánech obcí v rámci přirozených povodní – bleskové povodně mohou nastat prakticky kdekoliv na území ČR nezávisle na tom, zda je obec lokalizovaná v okolí vodních toků).

3.1 Mimořádné události hrozící v obci Vacenovice

Požáry (lesní, v obci)

Ve Vacenovicích jsou požáry označeny za nejčastější mimořádnou událostí hrozící v obci a jejím širokém zalesněném okolí. V obci mohou být nejvíce ohroženy zejména výrobní objekty zařazené do vyšší kategorie požárního nebezpečí, stodoly s uskladněnou slámou, senem, starší budovy v horším technickém stavu (zejména vadných komínů a střech). K požárům v krajině (lesní požáry, vypalování trávy) dochází především v letních měsících, kdy nejvíce hrozí extrémní sucho, vlivem blesku, lidské nedbalosti nebo úmyslného zapálení.

Příčiny vzniku požáru mohou být přírodní nebo způsobené člověkem a v ohrožení je tedy celá obec a všichni žijící občané v ní.

Dopady pak mohou být velmi závažné. V ohrožení je zdraví a život osob v obci, hospodářských i volně žijících zvířat, majetek, životní prostředí sáláním tepla a zplodinami hoření.

Preventivním opatřením je tedy dodržovat protipožární předpisy, udržovat starší budovy a technická zařízení v dobrém stavu, provádět pravidelné revize a údržbu technických zařízení.

Vichřice / Tornáda

Převážně v letních měsících mohou být obyvatelé obce ohroženi vichřicí (silnými bouřkami), vlivem kterých dochází k dlouhodobějšímu výpadku elektrické energie, vyvrácení stromů, které tvoří překážky na silnicích a později vedou k přerušení dopravních komunikací. Dále také ohrožují domy, zaparkované automobily apod.

Únik nebezpečné látky, materiálu při přepravě

K úniku nebezpečné látky nebo materiálu může dojít při její přepravě po pozemní komunikaci, může dojít k úniku kapalné látky do půdy, podzemní nebo povrchové vody, plynné látky do vzduchu (nejnebezpečnější případ z hlediska ohrožení obyvatel), v krajním případě může být únik doprovázen požárem nebo výbuchem v obci. Nejrizikovějším úsekem při přepravě nebezpečné látky nebo materiálu po silničních komunikacích z hlediska možného ohrožení obyvatelstva je hlavní silnice v obci Vacenovice. Hlavními příčinami dopravních nehod jsou nesprávný způsob jízdy a nepřiměřená rychlost. Ohrožení jsou tedy obyvatelé mimo objekty a v objektech okolí hlavní silnice v obci.

Dlouhodobé narušení dodávek elektřiny

V obci Vacenovice může dojít k narušení dodávky elektrické energie z důvodu odstavení výroben elektrické energie (elektrárny jaderné a vodní) nebo odstavení přenosové a distribuční soustavy – následkem může být rozpad soustavy jako celku tj. i odstavení výroben nebo narušení funkčnosti dispečerského informačního a řídicího systému. V ohrožení tedy může být celá obec nebo jen její část.

Narušení dodávek pitné vody

Má obvykle lokální charakter a je zpravidla spojena se vznikem jiné mimořádné události a jejím sekundárním dopadem hrozícím v obci např. dlouhotrvající extrémní sucha, povodně, výpadky elektrické energie, technické havárie nebo terorismus.

Přívalové deště

Na mimořádnou událost, jako jsou přívalové deště, obec Vacenovice nemůže být nikdy zcela připravená. Je to těžko předvídatelný intenzivní déšť s následkem náhlého zaplavení sklepů, obytných domů, komunikací, ucpání kanalizace, eroze na nezpevněných cestách, polích a zahradách, sesuvů půdy, protržení hrázi rybníku a poškození nedostatečně upevněných předmětů.

4 CHARAKTERISTIKA A ANALÝZA STÁVAJÍCÍHO POŽÁRNÍHO ŘÁDU OBCE VACENOVICE

Při analýze rizik vzniku možných mimořádných událostí v obci kladu největší důraz právě na požáry, jelikož obec Vacenovice je ze všech stran ohraničena lesem a také v samotné obci jsou některá místa výrazně ohrožena požárem. A tedy ze všech možných mimořádných událostí, které mohou v obci nečekaně nastat, je požár jednou z nepravděpodobnějších.

Při řízení požární ochrany je požární řád obce základním a nejdůležitějším dokumentem, který zároveň upravuje organizaci a zásady pro správnou požární ochranu. Tudíž jsem se rozhodla tento nezbytný dokument charakterizovat a analyzovat.

Požární řád je dokumentem, který určuje ochranu životů, zdraví a majetku všech občanů před vzniklými požáry, živelními pohromami a jinými mimořádnými událostmi na území obce. Následně určuje podmínky požární bezpečnosti při různých činnostech, popisuje způsob vyhlášení požárního poplachu a seznam prostředků varování. Dále popisuje jednotku sboru dobrovolných hasičů obce, jejich početní stav a vybavení, a obsahuje přehled o zdrojích vody. A v neposlední řadě je jeho součástí seznam sil a prostředků dislokovaných na území obce a SWOT analýza.

4.1 Podmínky požární bezpečnosti

Podmínky požární bezpečnosti při činnostech, v objektech nebo v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru se zřetelem na místní podmínky

Za činnosti, při kterých hrozí nebezpečí vzniku požáru, se dle místních podmínek považuje především období mimořádných klimatických podmínek. Jedná se zejména o období bez déle trvajících dešťových srážek s mimořádně teplým a suchým počasím. Pro období mimořádných klimatických podmínek se stanovují protipožární opatření dle nařízení Jihomoravského kraje.

Počátek a ukončení období mimořádných klimatických podmínek vyhláší hejtman Jihomoravského kraje na základě návrhu ředitele Hasičského záchranného sboru kraje. Zveřejnění v obci se provede obvyklým způsobem.

V období mimořádných klimatických podmínek není dovoleno:

- kouření, rozdělávání nebo udržování otevřeného ohně na lesních pozemcích do vzdálenosti 50 metrů od okraje lesního pozemku,
- rozdělávání a udržování otevřeného ohně v přírodním prostředí,
- táboření na lesních pozemcích a ve volné přírodě mimo vyhrazená místa,
- odhazování hořících nebo doutnajících předmětů na lesních pozemcích a ve volné přírodě,
- spalování odpadů a dalších hořlavých látek na volném prostranství,
- vjezd a stání motorových vozidel na lesních pozemcích (to se netýká motorových vozidel, která jsou určena k pracovní hospodářské činnosti v lesích, a vozidel vlastníků nemovitostí umístěných na lesních pozemcích).

Vlastníkům, správcům a osobám zajišťujícím nebo provádějícím hospodářskou činnost pro vlastníky lesů se stanovují následující podmínky požární bezpečnosti:

a) zakazuje se:

1. pálení klestu a dřevních zbytků na lesních pozemcích a ve volné přírodě,
2. při lesních pracích používání mechanizačních prostředků, které nejsou opatřeny lapači jisker nebo jiným zařízením zabraňujícím úletu karbonu z výfukového potrubí,

b) nařizuje se:

1. prověřit dosažitelnost vodních zdrojů k hašení požárů, dopravit jednoduché hasební prostředky a náradí na předem určená místa k hašení lesních požárů,
2. zajistit průjezdnost příjezdových cest do lesních porostů.

Obce jsou povinny zajistit následující podmínky požární bezpečnosti:

- zajistit trvalou akceschopnost a připravenost JSDH obce, která zabezpečuje podle požárního poplachového plánu hašení požárů a záchranné práce,
- zajistit provádění kontroly dodržování stanovených opatření na katastrálním území obce po celou dobu trvání zvýšeného nebezpečí vzniku požárů,
- způsobem v místě obvyklým provést oznámení o počátku a ukončení období mimořádných klimatických podmínek.

Podmínky požární bezpečnosti při spalování látek přírodního charakteru na hromadách

Při spalování látek přírodního charakteru na hromadách se stanovují následující podmínky požární bezpečnosti:

- na místě pálení musí být k dispozici hasební prostředky v množství přiměřeném rozsahu pálení (voda, lopaty, hasicí přístroje, tlumice apod.),
- ohniště je možno zřizovat jen v bezpečné vzdálenosti od budov a hořlavých materiálů, po skončení pálení musí být oheň uhašen a popel uložen na bezpečné místo nebo zahrnut zeminou,
- pálení je možné provádět jen za bezvětrí,
- právnické a podnikající fyzické osoby jsou povinny se zřetelem na rozsah této činnosti stanovit opatření proti vzniku a šíření požáru a spalování hořlavých látek na volném prostranství předem oznámit územně příslušnému Hasičskému záchrannému sboru Jihomoravského kraje, územní pracoviště Hodonín.

Podmínky požární bezpečnosti pro rozdělávání ohňů v přírodním prostředí

Při manipulaci s otevřeným ohněm volně v přírodě jsou občané povinni chovat se tak, aby nedocházelo ke vzniku požáru. Při rozdělávání ohňů musí občané dodržovat několik pravidel a to, že oheň smí rozdělávat osoba pouze starší 18 let, mladší osoby mohou oheň rozdělávat jen ze přítomnosti zletilé osoby. Oheň nesmí být ponechán bez dozoru. Dále se nesmí zakládat v lese a do 50 metrů od okraje lesa, ve vzdálenosti do 100 metrů od stohů a dozrávajících obilí, strniště, sena, vysoké suché trávy. Také nesmí být rozděláván za dlouhotrvajícího sucha a větrného počasí. Ohniště lze opustit až po úplném vyhasnutí ohně, jeho zalití vodou nebo zasypaním.

Podmínky požární bezpečnosti při pálení zbytků po lesní těžbě

Pro tyto podmínky požární bezpečnosti při pálení zbytků po lesní těžbě platí, že místo pálení zbytků určuje příslušný lesní zaměstnanec, a toto místo musí být zabezpečeno tak, aby nemohlo dojít ke vzniku požáru vlivem sálavého tepla, úletem žhavých částic apod.

Hlášení o pálení musí obsahovat:

- datum a čas pálení,
- druh spalované látky,
- přesná lokalita místa pálení (les, pole, katastrální území, místní název),
- zajištění asistence při pálení (požární hlídka, popřípadě požární jednotka s technikou),
- jakým způsobem a v jakém rozsahu jsou zajištěny hasební prostředky a hasební látka,
- jakým způsobem je zajištěno přivolání požárních jednotek,
- uvedení nejkratších a nejvhodnějších příjezdových cest, orientační body při cestě, nejbližší vodní zdroj,
- jméno a číslo telefonu osoby odpovědné za pálení.

Žňová sklizeň, lisování slámy, požární bezpečnost při provozování této činnosti je zabezpečena činností JSDH Vacenovice. Konkrétní složení požární hlídky a počet osob bude součástí dokumentace obce.

4.2 Způsob vyhlášení požárního poplachu

Přijetí ohlášení požáru, živelní pohromy nebo jiné náhlé mimořádné události v katastru obce je zabezpečeno systémem ohlašování vzniklého požáru.

Vyhlášení požárního poplachu v obci se provádí buď signálem „POŽÁRNÍ POPLACH“, který je vyhlášován přerušovaným tónem sirény po dobu jedné minuty (25 sekundový tón – 10 sekundová pauza – 25 sekundový tón) nebo signálem „POŽÁRNÍ POPLACH“, který je vyhlášován elektronickou sirénou (napodobuje hlas trubky a má troubící tón „HO – ŘÍ“, „HO – ŘÍ“) po dobu jedné minuty (je jednoznačný a nezaměnitelný s jinými signály).

V případě poruchy technických zařízení pro vyhlášení požárního poplachu se požární poplach v obci vyhláší místním rozhlasem nebo pomocí vozidla Obecního úřadu hlasitým voláním „HOŘÍ“.

Obec zřizuje ohlašovny požárů, které jsou trvale označeny tabulkou „Ohlašovna požárů“. Dalším místem zřízeným obcí, odkud lze hlásit požár, a která je trvale označena tabulkou

„Zde hlase požár” nebo symbolem telefonního čísla „150” či „112“, je hasičská zbrojnice Vacenovice.

4.3 Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, početní stavy a vybavení

Jednotka sboru dobrovolných hasičů má více jak 40 členů a řídí ji 11 členný výbor. V čele výboru jsou starosta a velitel jednotky Pavel Bábík a místostarosta Jaromír Krist, kteří rozhodují o nejdůležitějších věcech. Dále ve sboru působí hospodář Vítězslav Soukup, organizátor Petr Bábík a David Rancík, který řídí především mládež. Dalších 6 členů tvoří a řídí kompletní výbor jednotky.

Členové jednotky se při vyhlášení požárního poplachu co nejrychleji musí dostavit do požární zbrojnice v místě dislokace jednotky nebo na jiné místo, stanovené velitelem jednotky.

Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce Vacenovice je vybavena následujícími věcnými a technickými prostředky jako jsou:

- dýchací přístroje vzduchové a kyslíkové,
- reflexní oděvy pro speciální hašení ohně,
- křísící přístroje,
- hydraulické nůžky a čerpadlo ruční,
- hydraulický rozpínák a stříhač,
- hydraulický kombinovaný nástroj (pohon),
- pneumatické vyprošťovací zařízení (vaky),
- pneumatické ochranné obleky a ucpávky,
- motorové řetězové pily,
- odsavače kouře a přetlakové ventilátory,
- termokamery,
- sorbenty sypké,
- osvětlovací zařízení,

- radiostanice vozidlové a kapesní,
- vysavač na bodavý hmyz.

4.4 Přehled o zdrojích vody pro hašení požáru

Obec Vacenovice stanovuje následující přírodní zdroje vody pro hašení požárů a další zdroje požární vody, které musí svou kapacitou, umístěním a vybavením umožnit účinný požární zásah.

Přirozené zdroje:

- rybník, ulice Stanoviska,
- požární nádrž otevřená, ulice Dolní konec,
- rybník Jezérko, ulice Pod poštou,
- rybník Húštík, ulice U Húštíka.

Víceúčelové zdroje:

- podzemní hydranty rozmístěné rovnoměrně po obci. V obci je umístěno celkem 12 podzemních hydrantů.

Obec v případě potřeby zpracovává a udržuje v aktuálním stavu plánek obce s vyznačením zdrojů vody pro hašení požárů, čerpacích stanišť pro požární techniku a vhodného směru příjezdu, který v jednom vyhotovení předává jednotce/jednotkám požární ochrany a jednotce Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje, územní odbor Hodonín, Požární stanice Hodonín.

4.5 Síly a prostředky dislokované na území obce

Síly a prostředky dislokované na území obce jsou subjekty, které mohou poskytnout okamžitou pomoc před požáry, živelními pohromami a jinými mimořádnými událostmi v katastru obce Vacenovice.

Jednou z nejdůležitějších sil je JSDH Ratíškovice, která se podílí spolu s Hasičským záchranným sborem JMK na likvidaci všech mimořádných událostí v obci (požáry, povodně, sněhové kalamity). Další důležitou složkou je obecní úřad, který zabezpečuje koordinaci všech složek v případě vzniku mimořádné události, a kontaktní osobou je zde

pan Lubomír Bábík. Důležitou sílu obci poskytuje také Charita Kyjov, která pomáhá lidem v nouzi, podporuje je a doprovází v duchu křesťanské lásky. Kontaktní osobou je zde bývalý starosta obce Vacenovice, Ing. Vladimír Měchura. V neposlední řadě je zde Myslivecké sdružení, které při vzniku náhlé události poskytuje materiál (lopaty, krumpáče) k rychlému zásahu.

4.6 SWOT analýza požárního řádu obce Vacenovice

SWOT analýza je jednoduchou a efektivní pomůckou pro zjištění skutečného stavu, potřebných změn, případných rizik a potřebných kroků pro přeměnu slabých stránek na silných a k eliminaci rizik.

SWOT analýza obsahuje hlavní faktory, které ovlivňují nebo mohou ovlivnit celkovou strukturu požárního řádu obce Vacenovice. Vnitřní faktor popisuje silné a slabé stránky požárního řádu a vnější faktor popisuje příležitosti a hrozby, jak je uvedeno v tabulce č. 1.

Tabulka 1: SWOT analýza požárního řádu obce Vacenovice

<p style="text-align: center;">SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivní jednotka JSDH Vacenovice • Pravidelná aktualizace požárního řádu • Pravidelné školení zaměstnanců obce v oblasti požární ochrany a nouzové připravenosti, 1 x za 2 roky • Provozoschopnost podzemních hydrantů, 1 x ročně 	<p style="text-align: center;">SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečná informovanost obyvatel • Velikost JSDH Vacenovice • Nedostatek financí na vybavení
<p style="text-align: center;">PŘÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vybavenost jednotky • Besedy s občany v návaznosti na možné hrozby • Propagace nově vybudovaného sběrného dvora odpadů • Čistota a pořádek v obci • Zlepšení informovanosti obyvatel • Včasné varování obyvatel pomocí automatických SMS zpráv • Pořízení krizových telefonů 	<p style="text-align: center;">HROZBY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Selhání lidského faktoru (kouření na zakázaných místech, vypalování porostů, pálení odpadů apod.) • Vznik černých skládek odpadů • Dřevozpracující firmy na území obce Vacenovice • Klimatické podmínky (období sucha) • Nedostatek financí

Zdroj: vlastní zpracování

Na základě stávajícího požárního řádu obce Vacenovice jsem provedla SWOT analýzu, která zahrnuje silné i slabé stránky, příležitosti a hrozby současné požární ochrany obce. Mezi silné stránky patří zejména aktivní jednotka Sboru dobrovolných hasičů obce Vacenovice, která již mnohokrát zasahovala při mimořádných událostech, mezi něž patří zejména požár. Další silnou stránkou je také vypracovaný požární řád obce, který byl

v letošním roce znovu aktualizován. Mezi další stránky patří pravidelné školení zaměstnanců obce v oblasti požární ochrany a nouzové připravenosti (jednou za dva roky). V neposlední řadě je to provozuschopnost podzemních hydrantů (jednou ročně).

Slabou stránkou a zároveň příležitostí požárního řádu obce Vacenovice je především špatná informovanost obyvatel v oblasti vzniku mimořádných událostí a požární ochrany. Všichni občané získávají informace především z místního rozhlasu nebo infokanálu kabelové televize. Mnohem efektivnější by bylo zavedení nového systému varování pomocí výstražných SMS nebo krizových telefonů, a také pravidelné besedy s občany v návaznosti na možné hrozby. Další příležitost vidím v modernější vybavení jednotky, a v propagaci nově vybudovaného sběrného dvora odpadů, aby bylo v obci čisto a pořádek.

Největší hrozbou v obci je zejména selhání lidského faktoru (kouření na zakázaných místech, vypalování porostů, pálení odpadů, aj.), spolu s klimatickými podmínkami (období sucha). Velkou hrozbou jsou také dřevozpracující firmy a vznik černých skládek odpadů na území obce Vacenovice. Důležitou roli hrají také peníze, kterých je nedostatek.

5 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

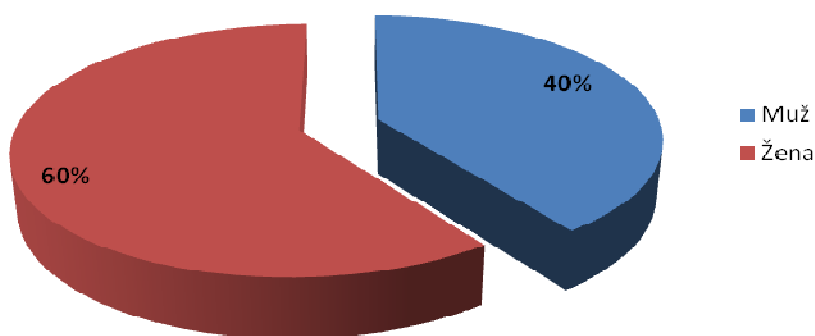
Neodmyslitelnou součástí je postoj i konání občanů v obci. Proto jsem se zaměřila právě na ně a využila je jako zdroj pro získání potřebných dat pro vyhodnocení a prověření, zdali mají místní občané přehled o hrozících mimořádných událostech a jsou dostatečně informováni v oblasti ochrany obyvatelstva. Získala jsem je pomocí kvantitativního výzkumu uskutečněného formou anonymních dotazníků, rozdaných právě mezi občany obce Vacenovice.

5.1 Výsledky dotazníkového šetření

Výsledky dotazníkového šetření jsou zpracovány formou grafů a tabulek, podle odpovědí anonymních respondentů obce. Po obci bylo celkem rozneseno 50 dotazníků, z nichž se mi zpátky vrátilo všech 50 ke zpracování a následnému vyhodnocení.

Otázka č. 1: Jakého jste pohlaví?

Graf 1: Poměr respondentů podle pohlaví

Pramen: vlastní zpracování

Dotazníkového šetření se celkem zúčastnilo 50 anonymních občanů obce Vacenovice, z toho 30 žen (60 %) a 20 mužů (40 %).

Otázka č. 2: Jaká je Vaše věková skupina?

Tabulka 2: Věková skupina respondentů

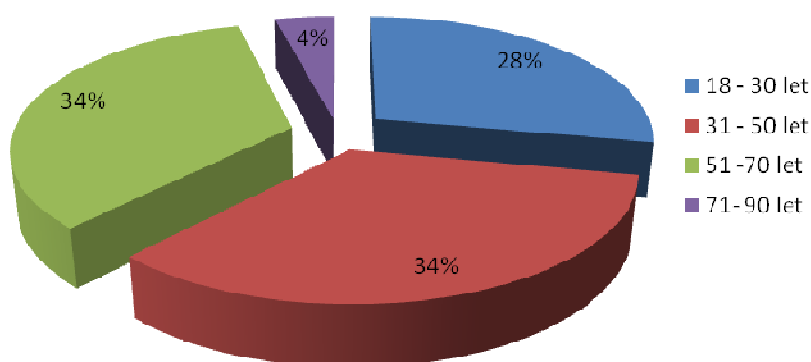
Věková skupina respondentů		
18 - 30 let	14	28 %
31 - 50 let	17	34 %
51 - 70 let	17	34 %
71 - 90 let	2	4 %

Pramen: Vlastní zpracování

Občanů ve věkové skupině 18 – 30 let se zúčastnilo celkem 14 (28 %). Můžeme vidět, že největší věkové zastoupení má skupina 31 – 50 let s počtem 17 občanů (34 %) a skupina 51 – 70 let rovněž s počtem 17 občanů (34 %). Nejmenší zastoupení má poslední věková skupina 71 – 90 let, kde se zúčastnili pouze 2 respondenti.

Otázka č. 3: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Graf 2: Vzdělání respondentů

Pramen: Vlastní zpracování

Z celkového počtu dotazovaných občanů odpověděli 3 (6 %), že jejich nejvyšší dosažené vzdělání je základní. Střední odborné vzdělání s výučním listem má celkem 19 (38 %) respondentů. Nejvíce občanů 20 (40 %) má střední vzdělání s maturitou a vysokoškolské vzdělání má 8 (16 %) respondentů z celkového počtu dotazovaných.

Otázka č. 4: Jak dlouho bydlíte v obci Vacenovice?

Tabulka 3: Doba pobytu respondentů v obci Vacenovice

Doba pobytu respondentů v obci Vacenovice		
Do 18 let	4	8 %
18 – 30 let	17	34 %
31 – 50 let	16	32 %
51 – 70 let	13	26 %
71 – 90 let	0	0 %

Pramen: Vlastní zpracování

Doba pobytu občanů v obci Vacenovice se ve většině případů shoduje s dobou, ve které se narodili nebo se oženili/vdali.

Otázka č. 5: Jaká mimořádná událost může s největší pravděpodobností nastat v obci Vacenovice?

Tabulka 4: Mimořádné události hrozící v obci Vacenovice

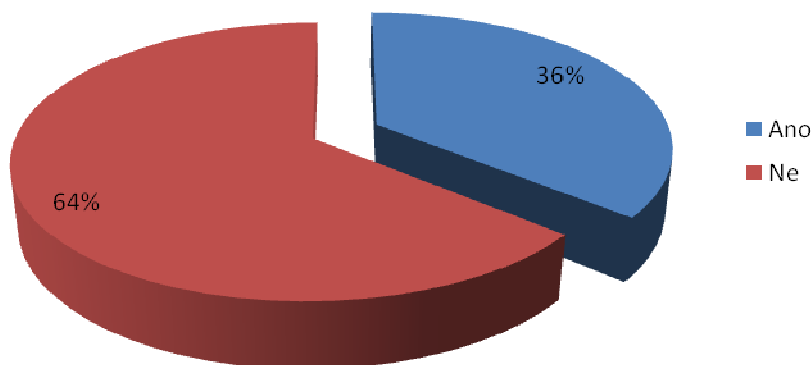
Mimořádné události hrozící obci Vacenovice		
Požár	28	56 %
Povodeň	0	0 %
Vichřice	20	40 %
Radiace	0	0 %
Únik nebezpečné látky	0	0 %
Jiná	2	4 %

Pramen: Vlastní zpracování

Více než polovina dotazovaných respondentů si myslí, že s největší pravděpodobností může nastat požár. Tuto událost označilo celkem 28 občanů (56 %). Vichřici jako druhou hrozící událost označilo 20 respondentů (40 %). Jinou mimořádnou událost označili pouze 2 dotazovaní občané (4 %).

Otázka č. 6: Máte osobní zkušenost s mimořádnou událostí v obci?

Graf 3: Osobní zkušenost s mimořádnou událostí v obci Vacenovice

Pramen: Vlastní zpracování

Z celkového počtu dotazovaných respondentů (50), má osobní zkušenost s mimořádnou událostí celkem 18 (36 %), a více jak polovina občanů 32 (64 %) nemá žádnou osobní zkušenost s mimořádnou událostí na území obce Vacenovice.

Otázka č. 7: S kterou mimořádnou událostí máte osobní zkušenost v obci Vacenovice?

Tabulka 5: Osobní zkušenost s mimořádnou událostí

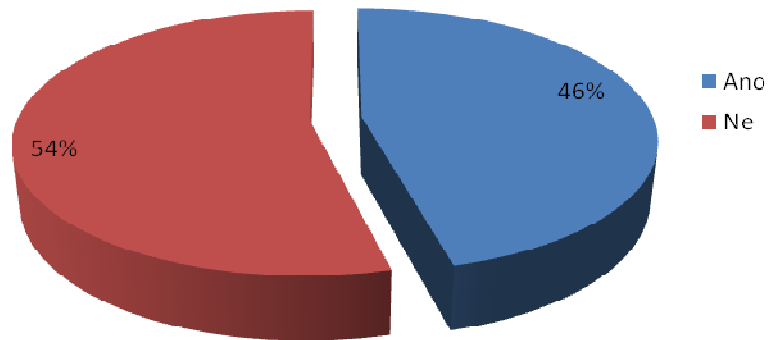
Osobní zkušenost s mimořádnou událostí		
Požár	14	28 %
Povodeň	0	0 %
Vichřice	17	34 %
Jiná	4	8 %

Pramen: Vlastní zpracování

V tabulce č. můžete vidět, že s mimořádnou událostí má zkušenost 35 dotazovaných respondentů, a z toho 14 (28 %) má osobní zkušenost s požárem. Nejvíce občanů 17 (34 %) odpovědělo, že mají zkušenost s vichřicí a pouze 4 (8 %) s jinou mimořádnou událostí. Zbývajících 15 (30 %) občanů nemají žádnou osobní zkušenost s mimořádnou událostí v obci Vacenovice.

Otázka č. 8: Domníváte se, že jsou některá místa v obci Vacenovice výrazně ohrožena požárem?

Graf 4: Místa výrazně ohrožena požárem v obci Vacenovice

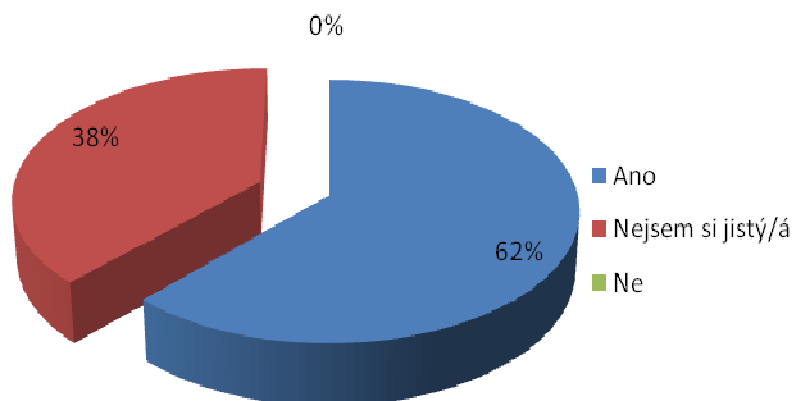

Pramen: Vlastní zpracování

Z celkem 50 dotazovaných anonymních respondentů se 23 domnívá, že místa v obci jsou ohrožena požárem (46 %) a naopak 27 občanů se domnívá, že místa v obci nejsou výrazně ohrožena požárem (54 %).

Otázka č. 9: Víte, jak se máte při mimořádné události chovat?

Graf 5: Jak se chovat při mimořádné události v obci

Pramen: Vlastní zpracování

Více než polovina 31 (62 %) dotazovaných respondentů odpověděla, že ví jak se při vzniku mimořádné události chovat. Zbytek občanů 19 (38 %) si nejsou jistí, jak se při mimořádné události zachovat. Žádný z občanů neodpověděl, že neví jak se má v takové situaci chovat.

Otázka č. 10: Odkud získáváte informace o ochraně obyvatelstva při vzniku mimořádné události v obci?

Tabulka 6: Informace o ochraně obyvatelstva při vzniku MU

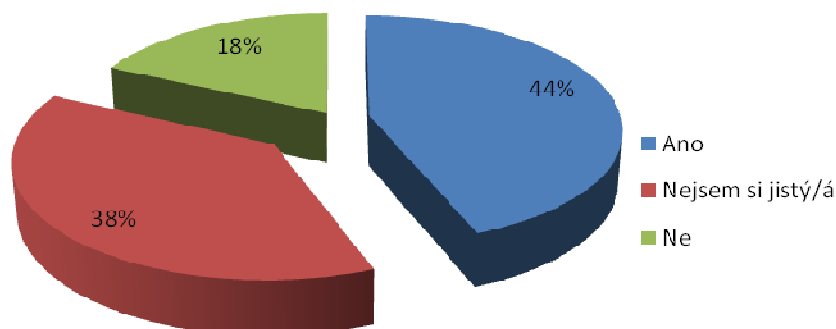
Informace o ochraně obyvatelstva při vzniku mimořádné události		
Místní rozhlas	31	62 %
Infokanál kabelové televize	9	18 %
Webové stránky obce	8	16 %
Zpravodaj obce	2	4 %

Pramen: Vlastní zpracování

Nejvíce respondentů 31 (62 %) odpovědělo, že získávají informace o ochraně obyvatelstva při vzniku mimořádné události z místního rozhlasu. Infokanál kabelové televize sleduje 9 (18 %) občanů obce, webové stránky obce navštěvuje 8 (16 %) obyvatel a pouze 2 (4 %) získávají informace o ochraně obyvatelstva ve zpravodaji obce.

Otázka č. 11: Víte, zdá má obec Vacenovice zpracovaný krizový plán?

Graf 6: Zpracovaný krizový plán obce Vacenovice

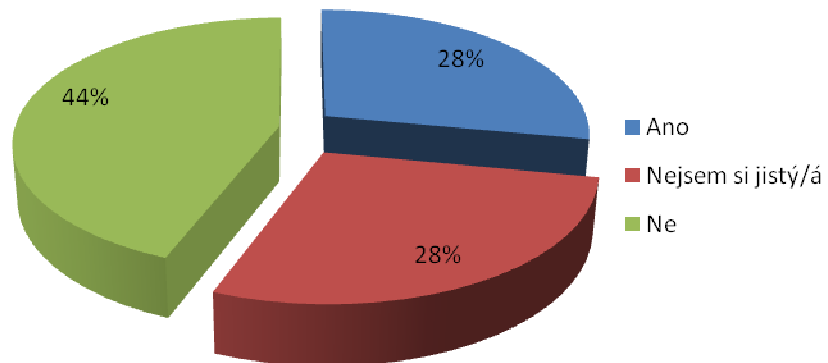

Pramen: Vlastní zpracování

Místní občané 22 (44 %) se domnívají, že obec Vacenovice má zpracovaný krizový plán. Dalších 19 (38 %) občanů si nejsou jistí a 9 (18 %) myslí, že obec nemá zpracovaný žádný krizový plán.

Otázka č. 12: Víte, kde má obec Vacenovice místo shromáždění pro případ evakuace?

Graf 7: Místo shromáždění pro případ evakuace

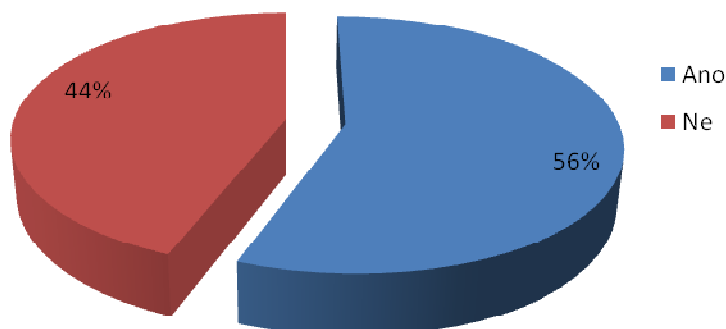

Pramen: Vlastní zpracování

Na otázku kde má obec Vacenovice místo shromáždění pro případ evakuace, odpovědělo 14 (28 %) respondentů, že ví, kde se místo shromáždění nachází. Dalších 14 (28 %) občanů odpovědělo, že si nejsou jistí, kde má obec místo shromáždění pro případ evakuace. A nejvíce 22 (44 %) respondentů odpovědělo na otázku záporně.

Otázka č. 13: Víte, jaké jsou funkce jednotky Sboru dobrovolných hasičů obce Vacenovice?

Graf 8: Funkce jednotky Sboru dobrovolných hasičů

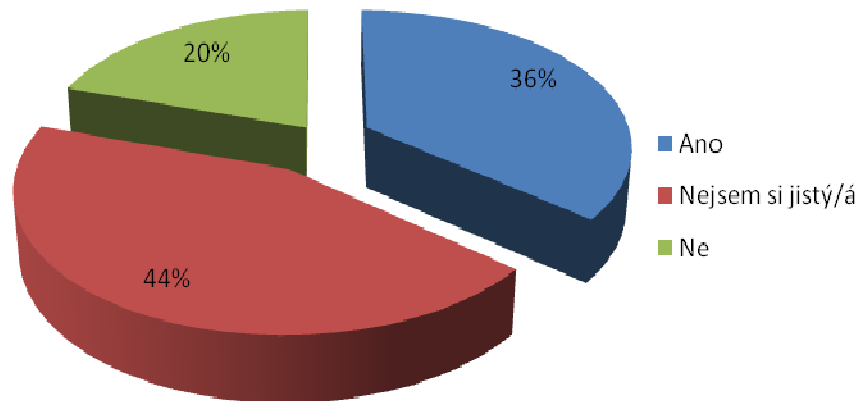

Pramen: Vlastní zpracování

Více než polovina občanů 28 (56 %) obce vacenovice, odpověděla kladně na otázku, jaké jsou funkce jednotky Sboru dobrovolných hasičů a 22 (44 %) respondentů odpovědělo záporně.

Otázka č. 14: Víte, co znamená signál “Všeobecná výstraha“?

Graf 9: Signál “Všeobecná výstraha“?

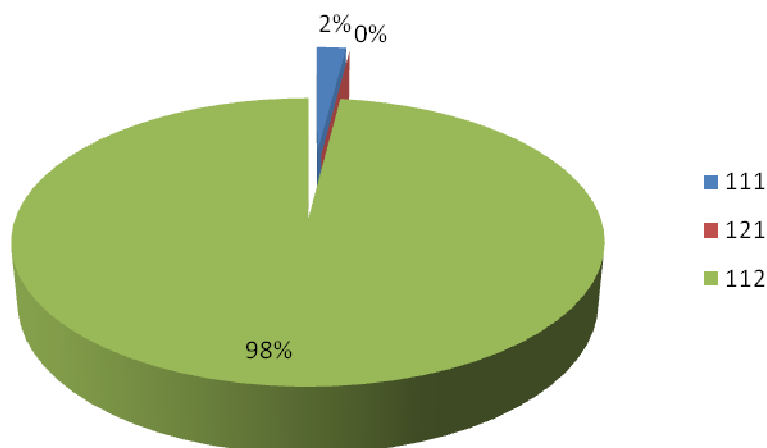

Pramen: Vlastní zpracování

Na otázku co znamená signál “Všeobecná výstraha“ odpovědělo 18 (36 %) občanů obce, že ví, co tento signál znamená, 22 (44 %) respondentů si nejsou jistí tímto signálem, a 10 (20 %) občanů neví, co tento signál znamená.

Otázka č. 15: Znáte jednotné evropské číslo tísňového volání?

Graf 10: Jednotné evropské číslo tísňového volání

Pramen: Vlastní zpracování

Na poslední otázku jak zní jednotné evropské číslo tísňového volání dotazovaní respondenti 49 (98 %) odpověděli z naprosté většiny správně, a pouze 1 (2 %) anonymní občan odpověděl špatně.

5.2 Vyhodnocení dotazníkového šetření

V obci Vacenovice bylo rozneseno celkem 50 dotazníků, z nichž se mi zpátky vrátilo všech 50 ke zpracování a vyhodnocení. Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 30 žen a 20 mužů, kdy věková kategorie byla vyvážena od nejmladších osob (18 let) až po seniory. Nejvíce dotazovaných občanů mělo střední odborné vzdělání s výučním listem a také střední vzdělání s maturitou. Doba pobytu dotazovaných občanů v obci se ve většině případů shoduje s dobou, ve které se narodili nebo se do Vacenovic oženili/vdali.

Více jak polovina dotazovaných občanů obce Vacenovice uvedlo, že s největší pravděpodobností v obci hrozí požár. Tuto mimořádnou událost označilo celkem 28 (56 %) občanů. Jako druhou mimořádnou událost s největší pravděpodobností občané uvedli vichřici. Celkem 20 (40 %) dotazovaných. Osobní zkušenost s mimořádnou událostí v obci má 18 (36 %) občanů a to nejčastěji s požárem a vichřicí. Přes 46 % dotazovaných občanů uvedlo, že jsou v obci některá místa výrazně ohrožena požárem. Dotazníkovým šetřením jsem také zjišťovala, zdali občané vědí, jak se při mimořádné události zachovat. Více jak polovina 31 (62 %) respondentů odpovědělo kladně. Informace o ochraně obyvatelstva při vzniku nenadálé mimořádné události nejvíce 31 (62 %) občanů získávají z místního rozhlasu, dále také z Infokanálu místní kabelové televize (18 %) a samozřejmě z webových stránek obce Vacenovice (16 %). Na další otázku, zda respondenti vědí o krizovém plánu obce, odpovědělo 22 (44 %) občanů, že ano. V případě evakuace 14 (28 %) občanů si je vědomo, kde se nachází místo shromáždění pro tuto nečekanou událost. Sbor dobrovolných hasičů a jejich funkce zná více jak polovina dotazovaných. Varovný signál „Všeobecná výstraha“ zná 18 (36 %) občanů. Na poslední otázku zda znají důležité evropské číslo tísňového volání, odpovědělo všech 49 (98 %) občanů dotazníkového šetření.

Z vyhodnocení dotazníkového šetření je jasné, že zalesněné ploše obce Vacenovice z mimořádných událostí hrozí nejvíce požár. Může se jednat o požár lesní, nebo v obci způsoben např.: extrémním suchem, vlivem blesku, lidské nedbalosti nebo úmyslného zapálení. Může být ohrožena celá obec i okolí. Dále v obci hrozí vichřice, přívalové deště, silná bouře, extrémní sucho, přirozené povodně, sněhová kalamita a rizika vyplývající z dopravy a přepravy materiálu. V posledních letech obce zaznamenala z těchto mimořádných událostí požáry, vichřici či silnou bouři doprovázenou výpadkem elektrického proudu v obci.

Cílem dotazníkového šetření bylo zjistit informovanost občanů o mimořádných událostech, které v obci Vacenovice mohou nečekaně nastat, a zda vědí, jak se zachovat při vzniku mimořádné události a případné evakuaci v obci.

6 NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ

Podle mého názoru je obec dobře připravená na mimořádnou událost, ale stále jsou tu možnosti na zlepšení, a to zejména v oblasti informovanosti obyvatel. Proto jsem se rozhodla na základě provedené SWOT analýzy požárního řádu obce Vacenovice a vyhodnocení dotazníkového šetření k několika návrhům na zlepšení bezpečnosti, ochrany obyvatel a jejich majetku před možnými mimořádnými událostmi v obci.

1. Zavedení systému pomoci varovné SMS

Návrh na zlepšení vidím především ve využití mobilních telefonů pro zavedení včasného varovného systému pomocí všech dorozumívajících prostředků, zejména SMS. Tento systém by hlavně využíval obecní úřad spolu s hasiči při vyhledávání poplachu. Místní občané, kteří by uvedli číslo mobilního telefonu, by byli okamžitě informováni o hrozbě nebo případném vzniku mimořádné události. Při poplachu by mohli být tedy varováni i obyvatelé, kteří se zrovna nenacházejí v obci, a tak nemohou být varováni rozhlasem, nebo sirénou.

2. Školení pro občany obce

Mezi hlavní opatření na zlepšení řadím zejména zvýšenou informovanost obyvatel v oblasti vzniku mimořádné události. Vedení obce by mělo pravidelně pořádat školení pro místní obyvatele, aby je upozornilo na nejpravděpodobnější možnosti vzniku mimořádných událostí. Cílem by bylo, aby místní občané měli dostatečné informace, jak se při vzniku mimořádné události zachovat. A také, jak správně postupovat při vyhlášení evakuace, při krátkodobém i dlouhodobém opuštění domácnosti. Dále seznámení s evakuačním střediskem a evakuačním zavazadlem, apod. Toto setkání by mělo probíhat minimálně jednou ročně a to zdarma pro všechny občany obce. Navrhuji zejména v době, kdy dochází k nejčastější mimořádné události v obci – požár.

3. Zpravodaj obce

Již několik let vychází Vacenovický zpravodaj, pravidelně dvakrát ročně. Proto vidím další příležitost pro lepší a dostupnější informovanost obyvatel zejména v oblasti evakuace, vložení stránky nebo článku o mimořádné události hrozící v obci. Tato stránka by měla obsahovat zejména způsob provádění evakuace a její zabezpečení, činnost krizového štábu obce při realizaci evakuace, jak správně zabezpečit dům a domácí zvíře na vznik události.

Nezbytné je také uvést přesný obsah evakuačního zavazadla, které je třeba si připravit pro sebe i ostatní členy domácnosti. A v neposlední řadě popis místa evakuačního střediska. Tento zpravodaj je k prodeji, ale navrhuji, aby ho dostali zdarma ti občané, kteří se zúčastní školení.

4. Krizové telefony

Další návrh vidím v pořízení tzv. krizových telefonů. Tyto telefony by obdržel pouze starosta a místostarosta obce, a také starosta se zástupcem místního sboru dobrovolných hasičů Obce Vacenovice. Telefony by sloužily především jako okamžitý dorozumivací prostředek mezi obcí a hasiči při vzniku neočekávané mimořádné události, a také pro rychlé varování poplachovou sirénou nebo rozhlasem pro všechny občany.

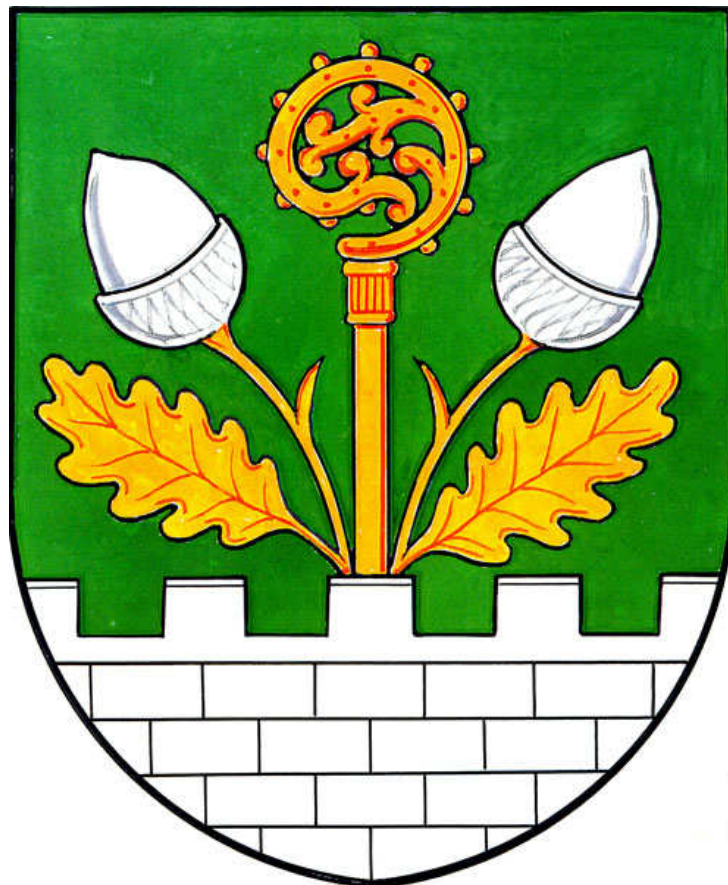
5. Krizový plán obce

Součástí mé bakalářské práce je také doporučený krizový plán obce, který je určen především starostovi obce, ale i ostatním pověřeným občanům k lepší informovanosti o tom, jak předcházet vzniku mimořádných událostí, a jaký je postup v případě jejich vzniku. Krizový plán se dělí na základní, operativní a pomocnou část.

7 DOPORUČENÝ KRIZOVÝ PLÁN OBCE VACENOVICE

Tento doporučený krizový plán je zpracován nejenom pro starostu obce Vacenovice, ale také pro další pověřené osoby, pro lepší a snadnější informovanost o tom, jak zabránit vzniku mimořádné události nebo jak se zachovat a správně postupovat v případě vzniku takové události. Součástí krizového plánu jsou důležité kontakty jak na fyzické a právnické osoby v obci Vacenovice, tak i na okolní krizové štáby obcí a obcí s rozšířenou působností.

KRIZOVÝ PLÁN OBCE VACENOVICE

Zpracovala: Marika Gruffíková

Datum: Březen 2015

ZÁKLADNÍ ČÁST

Starosta obce má odpovědnost za životy a zdraví obyvatel, nacházejících se ve správním obvodu obce. Starosta zajišťuje nejen připravenost obce na řešení krizových a mimořádných situací, ale i údržbu a provoz informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení. Také obecní úřad a ostatní orgány obce se na této připravenosti podílí. Za účelem přípravy na tyto situace a jejich řešení může starosta zřídit krizový štáb obce jako svůj pracovní orgán.

Úkoly a povinnosti starosty obce v době krizového stavu

- Starosta musí neprodleně zabezpečit varování osob nacházejících se na území obce ale i osob, které se zrovna nenacházejí v obci před hrozícím nebezpečím,
- dále nařizuje a organizuje evakuaci osob z ohroženého území obce,
- organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel obce,
- starosta je oprávněn vyzvat právnické, podnikající fyzické a fyzické osoby k poskytnutí dobrovolné pomoci,
- v době krizového stavu je povinen plnit úkoly a opatření uvedené v krizovém plánu kraje,
- v krizové situaci také zajišťuje organizaci dalších nezbytných opatření.

Úkoly a povinnosti obecního úřadu v době krizového stavu

- Poskytuje HZS kraje podklady a informace potřebné ke zpracování krizového plánu kraje,
- shromažďuje údaje o počtu a totožnosti osob, které v době krizového stavu přechodně změnily pobyt a nachází se na správním území obce, a následně tyto údaje předává krajskému úřadu,
- zaměstnanci se také podílí na zajištění veřejného pořádku a klidu v obci,
- plní další úkoly stanovené krajským úřadem při přípravě na krizové nebo mimořádné situace,
- seznamuje právnické a fyzické osoby s charakterem možného ohrožení, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení.

Pokud starosta obce neplní v době krizového stavu úkoly stanovené krizovým zákonem, může hejtman převést jejich výkon na předem stanovenou dobu na zmocněnce, kterého za tím účelem jmenuje. O této skutečnosti hejtman neprodleně informuje obec a ministra vnitra, který může rozhodnutí hejtmana zrušit.

Na základě analýzy ohrožení v JMK je každá obec s velkou pravděpodobností ohrožena těmito typy mimořádných událostí:

- únik nebezpečné látky (zejména při přepravě po silnici),
- přívalovými dešti, které mohou mít za následek vznik tzv. „bleskových“ povodní,
- vichřice,
- požáry (v krajině – lesní, polní, požáry travin, v obci – budovy, infrastruktura),
- dlouhodobé narušení dodávek elektřiny,
- narušení dodávek pitné vody (z důvodu technologické havárie, kontaminace zdrojů pitné vody).

Na tyto typy událostí je doporučováno všem starostům obcí mít vypracovány postupy řešení.

Přehled právnických osob

V obci Vacenovice je pouze jedna právní osoba s názvem JAVE PORK a. s. Kontaktní osoba je Jaroslav Bláha, IČO 47902205.

OPERATIVNÍ ČÁST**Základní údaje o obci**

Tabulka 7: Základní údaje o obci

<p>Obec:</p> <p>Obecní úřad Vacenovice</p> <p>Vacenovice 243</p> <p>696 06 Vacenovice</p>	<p>IČO: 00285439 DIČ: CZ00285439</p> <p>Telefon: 518376160</p> <p>Fax: 518376155</p> <p>E-mail: obec@vacenovice.cz</p>
<p>Starostka – uvolněná</p> <p>Vacenovice 683</p> <p>696 06 Vacenovice</p>	<p>Ing. Jana Bačíková, MBA</p> <p>Telefon: 518376106</p> <p>Mobil: 606615261</p> <p>E-mail: starosta@vacenovice.cz</p>
<p>Místostarosta – neuvolněný</p> <p>Vacenovice 7</p> <p>696 06 Vacenovice</p>	<p>Ing. František Novák</p> <p>Telefon: 724259120</p> <p>E-mail: mistostarosta@vacenovice.cz</p>

Krizový štáb obce

Vybraní pracovníci k řešení mimořádných událostí (přizvaní do krizového štábu).

Tabulka 8: Krizový štáb obce

Jméno a příjmení	Funkce	Mobil	E-mail
Lubomír Bábík	Hlavní technik	606689775	luba.babik@seznam.cz
Josef Novotný	Hlavní zdravotník	606777614	jnov@seznam.cz
Ing. Josef Bábík	Ubytování dětí a mládeže	608845661	jbabik@seznam.cz

Významné subjekty / objekty nacházející se na území obce

Tabulka 9: Významné subjekty na území obce

Subjekt/objekt	Adresa	Telefonní spojení	Poznámka
MŠ Vacenovice	Vacenovice	731585888	Mgr. Malá Květoslava
ZŠ Vacenovice	Vacenovice	732107171	Mgr. Lisá Liběna
Anticoro Bábík Josef	Vacenovice	518376100/122	
Šicí dílna Bábík	Vacenovice	603834196	
Zdravotní středisko	Vacenovice	518376140	
Agropodnik, Ratiškovice	Vacenovice – Dolní konec	518367137	Jitka Brázdilová

Subjekty, které je nutné vyzoomět při mimořádné události

Tabulka 10: Subjekty, které je nutno vyzoomět při mimořádných událostech

Subjekt	Kontaktní osoba	Funkce	Mobil	Pevná linka
ZŠ Vacenovice	Mgr. Liběna Lisá	ředitelka	732107171	
MŠ Vacenovice	Mgr. Květoslava Malá	Ředitelka	731585888	
KD Vacenovice	Ing. Jana Bačíková	starostka	606615261	518376106
SK Mogul	Ing. František Novák	místostarosta	724259120	
Zdravotní středisko Vacenovice	MUDr. Žáková Petra	Lékařka		518376140
Pošta Vacenovice	Irena Lungová	Vedoucí pošty		518376102
Anticoro	Josef Bábík	Ředitel		518376100

Plán varování

Když zazní varovný signál – kolísavý tón sirény, nezapomeňte na tři základní kroky vedoucí k vaší záchraně:

1. Neprodleně se ukryjte.
2. Zavřete dveře a okna.
3. Zapněte rádio a televizi.

Co nejdříve se snažte zjistit, jaký druh nebezpečí hrozí. V případě rozsáhlé mimořádné události se vše důležité dozvíte z televize a rádia – především ČT 1 a ČRo1-Radiožurnál, popř. z obecního rozhlasu nebo od zasahujících záchranářů. Pokud nemáte v budově TV nebo radiopřijímač, pravděpodobně někdo z ukrytých bude mít MP3 přehrávač nebo mobilní telefon s příjmem FM rádia. Dále postupujte podle pokynů z TV a rádií nebo zasahujících záchranářů.

Správné nahlášení události

Při vzniku mimořádné nebo krizové situace neváhejte a okamžitě volejte na tísňové linky. Než zavoláte na tísňové číslo, udělejte vše pro své vlastní bezpečí (dostatečná vzdálenost od požáru nebo místa nehody). Zachovejte klid a zorientujte se v okolí. Operátor na lince bude chtít vědět, co nejpřesnější informace o vzniklé události. Během hovoru se snažte mluvit pomalu a srozumitelně.

Operátorovi nahlaste:

- Co se stalo?
- Kde se to stalo?
- Kdo volá?

Nezavěšujte, je možné, že operátor bude mít další otázky. Po ukončení hovoru nevypínejte telefon. Operátor může volat zpět a ověřit nebo upřesnit si údaje.

Varování obyvatel

Starosta obce odpovídá za zajištění varování osob v obci. Starosta nebo jím pověřený zaměstnanec obecního úřadu spustí sirénu lokálním ovládním nebo vyžádá aktivaci sirény dálkovým ovládním z dorozumívacího centra KOPIS IZS a všemi dostupnými prostředky doplní varovný signál verbální informací o druhu nebezpečí a způsobu ochrany.

V případě nefunkčnosti sirény zajistí neprodleně starosta obce nebo jím pověřený pracovník obecního úřadu varování obyvatelstva adekvátním náhradním způsobem. Náhradním prvkem varování je místní rozhlas (umístěný na budově obecního úřadu) nebo vozidlo obecního úřadu Vacenovice.

Evakuace

Pokud lze předpokládat, že se občané budou moci vrátit do svého domova již za několik hodin, postupujte takto:

- vypnout všechny spotřebiče, které máte v provozu,
- elektrické spotřebiče odpojit ze zásuvky,
- uhasit otevřený oheň,
- vypnout topení,
- zhasnout před odchodem všechna světla,
- vzít s sebou i své domácí mazlíčky,
- uzamknout byt nebo dům,
- ověřit, zda i ostatní občané v budově vědí o evakuaci,
- opustit budovu.

Při dlouhodobém opuštění domácnosti je nejdůležitějším úkolem občanů si sbalit evakuační zavazadlo.

Pro snadnější zapamatování lze obsah zavazadla rozčlenit do několika logických skupin:

1. jídlo a pití + nádobí,
2. cennosti a dokumenty,
3. léky a hygiena,
4. oblečení a vybavení pro přespání,
5. přístroje, nástroje a zábava.

Do první skupiny patří zejména trvanlivé a dobře zabalené potraviny, pitná voda, krmivo pro domácí zvířata, hrnek, příbor, otvírák na konzervy.

Do druhé skupiny řadíme rodný list, občanský průkaz, cestovní pas, kartu zdravotní pojišťovny, pojistné smlouvy a peníze v hotovosti + platební karty.

Ve třetí skupině jsou to léky, zdravotní pomůcky a běžné hygienické potřeby.

Čtvrtá skupina zahrnuje oblečení, náhradní prádlo, obuv, spací pytel, karimatku, pláštěnku.

V páté skupině je důležitý především mobilní telefon s nabíječkou, FM rádio, svítilna, zavírací nůž, šití, psací potřeby, knihy, hračky nebo společenské hry pro děti.

Pokud má občan sbaleno evakuační zavazadlo a byl dán pokyn k opuštění domácnosti, postupuje jako při krátkodobém opuštění domácnosti.

POMOCNÁ ČÁST

Tato část zpravidla obsahuje přehled právních předpisů využitelných při přípravě na krizové situace a jejich následné řešení.

Základní legislativa

- Zákon **239/2000** Sb., o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů
- Zákon **240/2000** Sb., o krizovém řízení o změně některých zákonů (krizový zákon)
- NV **462/2000** Sb., k provedení § 27, 28 z č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení
- V MV **328/2001** Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS
- V MV **380/2002** Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

Ostatní legislativa

- Zákon **59/2006** Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými NCHL
- Zákon **18/1997** Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření
- Zákon **254/2001** Sb., o vodách (vodní zákon)

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo na základě vymezených teoretických východisek charakterizovat a vyhodnotit všechny mimořádné události hrozící v obci Vacenovice, a to zejména s důrazem na požáry, také charakterizovat a analyzovat stávající požární řád obce, navrhnout nová opatření a doporučit nový krizový plán obce.

Práce byla rozdělena na část teoretickou a praktickou. Byla tvořena sedmi kapitolami. Teoretická část se zaměřila za pomoci odborné literatury a legislativy na základní východiska pro řešení problému, na charakteristiku základních pojmů z oblasti analýzy rizik, krizového řízení a mimořádných událostí. Na závěr byly definovány základní pojmy z požární ochrany a její prevence.

Praktická část byla rozvržena do šesti kapitol. V kapitole druhé byla představena obec Vacenovice, její historie i současnost, a podrobněji také místní sbor dobrovolných hasičů, který je neodmyslitelnou součástí veřejného života obce. Další kapitolou byla analýza vzniku možných mimořádných událostí, která popisovala ty nejvýznamnější a nejpravděpodobnější, které obec ohrožují nejvíce.

Čtvrtou kapitolu tvořila charakteristika a analýza stávajícího požárního řádu obce Vacenovice. Tato obsáhlejší část byla rozdělena na šest podkapitol, které osahují podmínky požární bezpečnosti, způsob vyhlášení požárního poplachu, jednotku SDH, přehled o zdrojích vody pro hašení požáru, síly a prostředky dislokované na území obce a SWOT analýzu požárního řádu. Po provedení SWOT analýzy bylo zjištěno, že tento řád má své silné, ale i slabé stránky, a to i přes jeho pravidelné aktualizace. Patří mezi ně především špatná informovanost obyvatel v případě vzniku mimořádné události v obci.

Dotazníkové šetření, jeho výsledky a následné vyhodnocení odráží kapitola pátá. Toto šetření mělo za cíl zjistit a zhodnotit, zdali mají místní občané přehled o hrozících mimořádných událostech a jsou dostatečně informováni v oblasti ochrany obyvatelstva. Dospěla jsem k závěru, že ne všichni občané obce Vacenovice mají dostatek informací o tom, jaké mimořádné události v obci hrozí, a jak se v případě vzniku těchto událostí zachovat.

V posledních dvou kapitolách bylo navrženo několik opatření na zlepšení bezpečnosti a informovanosti obyvatel v této oblasti, které poslouží zejména starostovi obce, ale také ostatním pověřeným občanům k tomu, aby zefektivnili ochranu obyvatel a jejich majetku

v případě vzniku mimořádné události. Jedná se o školení pro občany obce, zavedení systému pomocí varovného systému (SMS), zavedení krizových telefonů, a také vytvoření krizového plánu obce, který zahrnuje základní postupy v případě vzniku mimořádné události. Jsou v něm uvedeny důležité kontakty na okolní krizové štáby obcí a obcí s rozšířenou působností.

Za sebe si trůufám říci, že během zpracování došlo ještě k jednomu pozitivnímu závěru. Díky vzájemným rozhovorům a interakcím podnítila daná problematika zaměstnance obce, i místní občany, o ní více přemýšlet. Věřím, že tak práce pro obec nejenom byla, ale do budoucna také bude velkým přínosem.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Odborná literatura

- [1] Horák, Rudolf et al. *Průvodce krizovým plánováním pro veřejnou správu*: [prevence řešení mimořádných krizových situací]. Praha: Linde, 2011. 456 s. ISBN 978-80-7201-827-7.
- [2] Kovář, Milan. *Ochrana před povodněmi: řešení přirozených a zvláštních povodní*. Vyd. 1. Praha: Triton, 2004. 100 s. ISBN 80-7254-499-3.
- [3] KRATOCHVÍLOVÁ, Dana. *Ochrana obyvatelstva*. Vyd. 1. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2005. 140 s. ISBN 80-86634-70-1.
- [4] RYGAR, František. *Vacenovice. Fragmenty z historie obce*. Vyd. Obecní úřad Vacenovice, 1998. 279 s.
- [5] RYGAR, František. *Vacenovice. Z doby nedávné do roku 2000*. Vyd. Obecní úřad Vacenovice, 2003. 351 s.
- [6] ŠEFČÍK, Vladimír. *Analýza rizik*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2015. 98 s. ISBN: 978-80-7318-696-8.
- [7] *Vaše cesty k bezpečí aneb chytré blondýnky radí*. Brno: HZS Jihomoravského kraje, 2011. 88 s.
- [8] VIČAR, Dušan a Radim VIČAR. *Vybrané aspekty práva bezpečnosti a obrany České republiky*. Vyd. 1. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013. 103 s. ISBN 978-80-7454-279-4.

Internetové zdroje

- [9] HZS České republiky. *Evakuace obyvatelstva*. [online]. © 2010 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <<http://www.hzscr.cz/clanek/evakuace-obyvatelstva.aspx>>.
- [10] HZS Hlavního města Prahy. *Varování obyvatelstva*. [online]. © 2015 [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: <<http://www.hzscr.cz/clanek/varovani-obyvatelstva-323301.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>>.
- [11] HZS Zlínského Kraje. *Varování obyvatelstva*. [online]. © 2010 [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: <<http://www.hzscr.cz/clanek/varovani-obyvatelstva-603225.aspx>>.
- [12] Mamutíkův blog. *Evakuační zavazadlo*[online]. © 2015 [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: <<http://cholinsky.blog.cz/1106/evakuacni-zavazadlo>>.
- [13] MGR. BOHUMÍR MARTÍNEK, Ph.D. doc. RNDr. Petr LINHART, CSc. a kolektiv pracovníků Institutu ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč. *Ochrana obyvatelstva*

MODUL E. Praha, 2006. Dostupné z:
<<http://www.hzscr.cz/clanek/moduly-studijni-texty-k-problematice-bezpecnosti.aspx>>.

[14] Obec Vacenovice. *Vacenovice* [online]. © 2015 [cit. 2015-02-05]. Dostupné z:

<<http://www.vacenovice.cz/informace-o-obci/soucasnost/>>.

[15] Portál krizového řízení pro JMK. *Mimořádné události*. [online]. © 2013 [cit. 2014-03-05]. Dostupné z: <<http://krizport.firebrno.cz/ohrozeni/mimoradne-udalosti#3>>.

[16] SDH Vacenovice. *O organizaci* [online]. [cit. 2015-03-05]. Dostupné z:

<<http://www.sdhvacenovice.cz/oorganizaci.php>>.

[17] Státní správa zeměměřictví a katastru. *Nahlížení do katastru nemovitostí*. [online]. ©

2010 [cit. 2014-03-16]. Dostupné z:

<<http://sgi.nahlizenidokn.cuzk.cz/marushka/default.aspx?themeid=3&&MarQueryId=6D2BCEB5&MarQParam0=775932&MarQParamCount=1&MarWindowName=Marushka>>.

Legislativa

[18] Vyhláška č. 246 / 2001 Sb., ze dne 29. června 2001

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Sb.	Sbírka zákonů
km	kilometr
KS	Krizové situace
ČR	Česká republika
č.	číslo
např.	Například
JSDH	Jednotka Sboru dobrovolných hasičů
KOPIS	Krajské operační a informační středisko
IZS	Integrovaný záchranný systém
m	metr
apod.	a podobně
tj.	to jest
resp.	respektive
TJ	Tělovýchovná jednota
SK	Sportovní klub
JMK	Jihomoravský kraj

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Varovný signál	14
Obrázek 2: Evakuační zavazadlo	15
Obrázek 3: Mapa katastrálního území obce Vacenovice a jeho okolí	25

SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

Tabulka 1: SWOT analýza požárního řádu obce Vacenovice	39
Tabulka 2: Věková skupina respondentů	42
Tabulka 3: Doba pobytu respondentů v obci Vacenovice	43
Tabulka 4: Mimořádné události hrozící v obci Vacenovice	43
Tabulka 5: Osobní zkušenost s mimořádnou událostí	44
Tabulka 6: Informace o ochraně obyvatelstva při vzniku MU	46
Tabulka 7: Základní údaje o obci.....	56
Tabulka 8: Krizový štáb obce	56
Tabulka 9: Významné subjekty na území obce.....	57
Tabulka 10: Subjekty, které je nutno vyrozumět při MU	57
Graf 1: Poměr respondentů podle pohlaví	41
Graf 2: Vzdělání respondentů	42
Graf 3: Osobní zkušenost s mimořádnou událostí v obci Vacenovice	44
Graf 4: Místa výrazně ohrožena požárem v obci Vacenovice	45
Graf 5: Jak se chovat při mimořádné události v obci.....	45
Graf 6: Zpracovaný krizový plán obce Vacenovice.....	46
Graf 7: Místo shromáždění pro případ evakuace.....	47
Graf 8: Funkce jednotky Sboru dobrovolných hasičů.....	47
Graf 9: Signál “Všeobecná výstraha“?.....	48
Graf 10: Jednotné evropské číslo tísňového volání	48

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Dotazník

Příloha 2: Důležitá telefonní čísla

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Dotazník

Vážení respondenti,

jmenuji se Marika Grufíková a jsem studentka třetího ročníku Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně – Fakulty logistiky a krizového řízení. Obracím se na Vás s žádostí o vyplnění mého dotazníku, který poslouží jako podklad pro bakalářskou práci na téma „Analýza rizik vzniku mimořádné události v obci Vacenovice“.

Dovoluji si Vás rovněž požádat o co nejpřesnější a pravdivé vyplnění dotazníku, podrobné přečtení otázek a jejich následné označení (pouze jednu odpověď).

Účast ve výzkumu je anonymní a dobrovolná.

Předem děkuji za Vámi věnovaný čas!

1. Jakého jste pohlaví?

- a) Muž
- b) Žena

2. Jaká je Vaše věková skupina?

- a) 18 – 30 let
- b) 31 – 50 let
- c) 51 – 70 let
- d) 71 – 90 let

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- a) Základní
- b) Střední odborné s výučním listem
- c) Střední vzdělání s maturitou
- d) Vyšší odborné
- e) Vysokoškolské

4. Jak dlouho bydlíte v obci Vacenovice?

- a) Do 18 let
- b) 18 – 30 let
- c) 31 – 50 let
- d) 51 – 70 let
- e) 71 – 90 let

5. Jaká mimořádná událost může s největší pravděpodobností nastat v obci Vacenovice?

- a) Požár
- b) Povodeň
- c) Vichřice
- d) Radiace
- e) Únik nebezpečné látky
- f) Jiná

6. Máte osobní zkušenost s mimořádnou událostí v obci?

- a) Ano
- b) Ne

7. S kterou mimořádnou událostí máte osobní zkušenost v obci Vacenovice?

- a) Požár
- b) Povodeň
- c) Vichřice
- d) Jiná

8. Domníváte se, že jsou některá místa v obci Vacenovice výrazně ohrožena požárem?

- a) Ano
- b) Ne

9. Víte, jak se máte při mimořádné události chovat?

- a) Ano
- b) Nejsem si jistý/á
- c) Ne

10. Odkud získáváte informace o ochraně obyvatelstva při vzniku mimořádné události v obci?

- a) Místní rozhlas
- b) Infokanál kabelové televize
- c) Webové stránky obce
- d) Zpravodaj obce

11. Víte, zda má obec Vacenovice zpracovaný krizový plán?

- a) Ano
- b) Nejsem si jistý/á
- b) Ne

12. Víte, kde má obec Vacenovice místo shromáždění pro případ evakuace?

- a) Ano
- b) Nejsem si jistý/á

c) Ne

13. Víte, jaké jsou funkce jednotky Sboru dobrovolných hasičů obce Vacenovice?

a) Ano

b) Ne

14. Víte, co znamená signál „Všeobecná výstraha“?

a) Ano

b) Nejsem si jistý/á

c) Ne

15. Znáte jednotné evropské číslo tísňového volání?

a) 111

b) 121

c) 112

Děkuji vám za trpělivost při vyplnění dotazníku!!!!

PŘÍLOHA P2: DŮLEŽITÁ TELEFONNÍ ČÍSLA

Základní složky IZS

Hasiči	150	Požár, výbuch, živelní pohroma, únik nebezpečných látek, atd.
Zdravotnická záchranná služba	155	Náhlé ohrožení života nebo zdraví osob
Policie ČR	158	Krádež, násilí, nález mrtvé osoby, atd.
Jednotné evropské číslo tísňového volání	112	Závažné mimořádné události
Jednotka SDH Vacenovice	606 689 775	Požár, výbuch, technické havárie, vyprošťování osob, atd.

Na všechna uvedená čísla lze volat 24 hodin denně. Linky jsou pro volajícího bezplatné a dá se na ně volat i z mobilního telefonu bez kreditu a SIM karty. Pokud ve stresu zavoláte na špatné číslo, nic se neděje. Jednotlivé složky si volání předají mezi sebou.

Ohlašovny poruch – pohotovostní služby

Elektřina	E. ON Česká republika	800 225 577
Plyn	Jihomoravská plynárenská, a. s., Brno	1239
Voda	VAK Hodonín	518 340 606

Krizový štáb obce Vacenovice

Koordinátor / velitel	zástupce velitele / řídí 1. směnu
Tel. 606 615 261 – Ing. Bačíková Jana, MBA tel. 724 259 120 – Ing. Novák František	
Zabezpečení koordinace jednotlivých skupin	

Tel. 728 516 321 – Ing. Miroslav Novotný

Zdravotní skupina	Technická skupina / evakuace	Skupina pro děti, mládež / ubytování
Velitel: Josef Novotný – 606 777 614	Velitel: Lubomír Bábík – 606 689 775	Velitel: Josef Bábík – 608 845 661
Nováková 608 521 478	Bábík 602 740 214	Lípový 724 640 011
Blahušek 723 105 118	Setínský 607 855 068	Lisá 732 107 171